

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LARS CLAUSEN
VISER OG VERS

DIGTE I UDVALG

INDLEDNING VED OLAF SKOV

I KOMMISSION HOS ANDELBOGTRYKKERIET I ODENSE

MCMXXV

UDGIVET AF

L. ANDERSEN, B. CLAUSEN, M. LASTHEIN OG O. SKOV

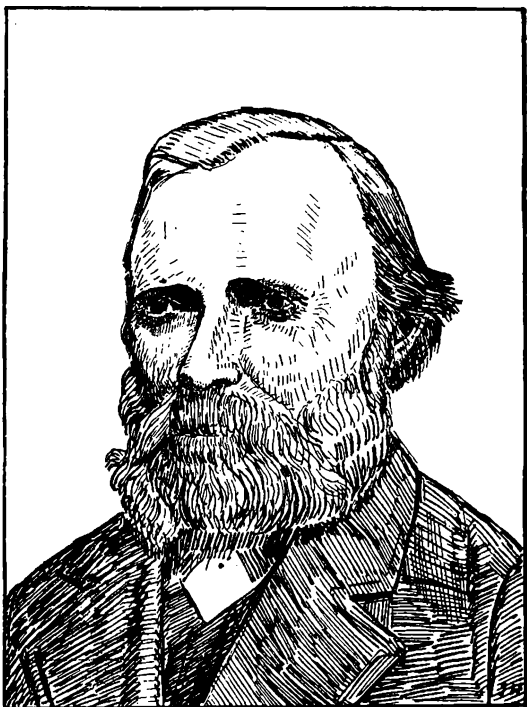
—

TEGNINGERNE ER UDFØRT AF

GUNNAR HANSEN, VERNINGE

—

ANDELSBOGTRYKKERIET I ODENSE

LARS CLAUSEN

LARS CLAUSENS BARNDOMSHJEM

LARS CLAUSEN OG HANS DIGTE

Naar der nu for anden Gang foretages et Udvalg af Lars Clausens Digte, er det efter manges Ønske og Hensetting. Vestfynboerne har læst og sunget saa flittigt i den 1898 udgivne Samling, at det lille Hæfte snart er slidt op og umuligt at opdrive. Dagbladene optrykker ofte Digte af Lars Clausen, og Digttere og Sprogmand nævner med Pietet og Taknemmelighed hans Navn.

I denne Bog vil alle Lars Clausens Digte paa Vestfynsk blive taget med, og vi, som har foretaget Udvalget af Digtene paa Rigssproget, der vel ikke alle er lige fuldkomne, vil haabe, at Samlingen giver et Indtryk af, hvad der levede i denne fynske Landhaandværkers Sind. Følgende korte Levnedstegning af Lars Clausen vil ventelig vise, at hans Liv og Digting svarer til hinanden.

Lars Clausen er født den 25. Januar 1841 i Søsøby, en Mils Vej Øst for Assens. I en gammel Familiebibel er han indført som den syvende i Rækken af elleve Søskende. Hans Fader, Claus Johansen, var Væver, og det samme Haandværk skal være drevet af Bedstefaderen Johan Clausen og Oldefaderen Claus Clausen. Sidstnævnte er efter en Slægts-tradition — Kirkebogen giver ikke klar Besked — tysk af Fødsel, kom her til Landet som Væversvend og blev gift

med en Pige, som arvede sit Hjemsted i Søsøby. Disse Vævere skal alle have boet i samme Hus tæt ved Søen, der har givet Byen Navn. Johan Clausens Hustru, Kirsten Kristensdatter, en Gaardmandsdatter fra Turup, havde i sin Ungdom tjent Præster og Herremænd og roses for sin Klogskab og Dygtighed. Ved Mandens Flid blev de velstaaende Folk, og Hjemmet var hyggeligere end almindeligt. Væverhuset fik Brædegulv og Kakkelovn før andre Huse i Byen. Deres Søn Claus Johansen havde let ved at lære og fik ekstra Undervisning af Præst og Degn. Han var Skriverdreng paa Skovgaarde et Par Aar efter sin Konfirmation, men kom saa hjem til Væven. Der var Guds-frygt i Hjemmet, og Cl. Johansen udvikler sig til et betydeligt Menneske. Efterladte Bøger viser, at han skrev og regnede godt, kunde gøre Vers og tegnede nydeligt. Han var to Gange gift, men trods den store Børneflokk — der var som nævnt elleve — vedblev Hjemmet at være ret velstillet, hvis man kan dømme efter Møblerne, som er gaaet i Arv.

Flere af L. Clausens Digte viser, hvor stærkt han følte sig bundet til Hjem og Hjemegn. „Mit Barndomshjem“ indledes med følgende Linier:

O, Barndommens Hjem
 bag de høje, de stenede Banker!
 Hvor jeg kommer frem
 staar du altid mig forrest i Tanker.
 Hvad skönt mig er mødt,
 var dog intet saa venligt, saa sødt
 som fra Grænserne, hvor jeg blev født,
 hvor hver en Stente
 og Sten, jeg kendte,
 mig vinker og kalder did.

Digtet „Barndomsdrømme“ giver en et godt Indtryk af, hvad der optog ham som Barn. Han og hans Søsken-
 de var begavede og indtog de øverste Pladser i Skolen, hvor Lars roses som en flittig og stillfærdig Dreng. Skönt han var meget svagelig, maatte han — efter Skik og Brug — prøve Bondearbejdet. Et Vers i Digtet Barndomsdrømme tyder paa, at Vogterdrengens Liv passede ham helt godt.

Men tidlig jeg blev til en drømmende Dreng,
og Ensomhed søgte jeg gerne.
Helst gik jeg alene i Mark og i Eng
og drømte mig langt i det fjerne.
Og mange Ideer,
hvoraf jeg nu ler,
opfyldte min barnlige Hjerne.

Saa vidt vides tænkte Lars Clausen ikke paa at forlade den fædrene Levevej. Det var jo ikke almindeligt i de Dage. Sønnen fortsatte oftest Faderens Gerning og naaede maaske videre frem. Paa Assenseggen fandtes der paa den Tid flere dygtige Haandværkerfamilier. Endnu gaar der Ry af Bendernes Støvler, i mange Hjem ses de smukke og anselige Køng-Klokker, som stadig maaler Tiden ud. Claus Johansen var en dygtig Væver, og hos ham lærte Sønnen almindelig Vævning; men han vilde nok se noget nyt og kom saa til en kendt Damaskvæver i Haarby, hvor han dog ikke lærte saa meget som ventet. Men han var fingersnild og havde Sans for Linjer og Farver, og hvad han senere frembragte, naar han fik et Arbejde fat, der optog ham, fortjener Betegnelse Kunsthaandværk. Efter to Aars Ophold i Haarby arbejdede han hjemme et Par Aars Tid.

Krigen 1864 kaldte ham bort fra Væven. I Brevene til Hjemmet fortæller han om Udbedringen af Dybbøl Skanser og om Arbejdet paa en ny Bro over Alssund. Den 8. Februar skildrer han, hvor sølle Soldaterne saa ud efter Tilbagetoget fra Dannevirke. — I Begyndelsen var Lars Clausen meget godt tilfreds med sine Kvarterer; men da Egnen blev overfyldt af Soldater, kneb det med Plads og Forplejning. I halvtredie Uge kom han ikke af Tøjet. Den 22. Februar hørte han Kuglernes Piben, hvad han længe havde ventet paa. Nogle af Kammeraterne skjulte sig, andre løb deres Vej, og Lars Clausen bemærkede, at det var dem, der plejede at være de største „Helte“ i Ord. Flere Gange havde Lars Clausen udmærket sig og blev rost foran Fronten; hans Navn blev nævnt i Aviserne, og der var Tale om, at han skulde have Dannebrogskorset. Han længes imidlertid efter de hjemlige Forhold og sit Arbejde, sender Hilsen til Ven-

nerne og „min gamle Væv“. — De triste Udsigter for vort Land efter Dybbøls Fald virkede trykkende paa ham; men han trøster Forældrene: „Jeg skal nok bestræbe mig for at gøre min Pligt, og I skal ingen Skam have af mig.“

I Felten sluttede Lars Clausen et inderligt Venskab med en af Kammeraterne, Anders Andersen fra Revninge ved Kerteminde. De stod senere i Brevveksling med hinanden, og en Del Breve fra Lars Clausen, som Anders Andersens Søn, Sogneraadformand A. L. Andersen, Dræby, har overladt mig til Brug, vidner om, hvad de to Krigskammerater blev for hinanden.

Brevenes Indledning er forskellig og ret talende: Kære Ven — Min trofaste Ven — Min gode Ven — Uforglemmelige Ven — Ædle Ven og Broder — Min broderlige Ven — Kære gode Anders! — I det første Brev skriver Lars Clausen: „Jeg takker Gud, som i dig gav mig en tro og ærlig Ven og Kammerat, som jeg kunde stole paa i et og alt, og i hvis Selskab jeg søgte og fandt den Trøst og Glæde, jeg trængte til, og som jeg ikke fandt i andres Omgængelse.“ Og i et andet Brev: „Det er dog de gamle Venskabsbaand, der binder fastest, og især dem, der bliver knyttet under slige skæbnesvangre Forhold som ved Dybbøl. Hverken Tiden eller Skilsmissen er i Stand til at udslette Erindringen af mit Indre om, hvad du har været for mig i den Tid.“ Den 26. Februar 1865 skriver Lars Clausen: „Det er i Dag Fastelavns Søndag. Erindrer du, hvorledes vi tilbragte den i Fjor? Meget er siden den Tid afsløret for os, som vi, takket være Gud, ikke saa den Gang. Fra den Tid skriver sig vort egentlige Bekendtskab, og fra den Tid blev vi saa godt som uundværlige for hinanden.“ Anders Andersen havde ogsaa udmærket sig ved Dybbøl og ligesom Lars Clausen ventet sig Dannebrogskorset. I et af Brevene omtaler Lars Clausen en Pengebelønning: „Det var en god Skilling, men om jeg havde faaet Valget mellem 500 Daler og Dannebrogskorset, jeg havde dog taget det sidste.“ I et senere Brev kommer et Hjærtetuk over, at Dannebrogskorset udebliver! Men han trøster sig saaledes: „Vi maa endda skatte os lykkelige, at vi kom uskadte derfra, vi gjorde

desuden kun vor Pligt og har intet at fordrø. Hvem ved, om der ikke endnu kan komme en Medalje.“

Sommeren 1865 var de to Venner blevet skilt. Lars Clausen blev Militærkusk, hvad der ikke passede ham, saa han er ked af Tjenesten. Han klager over, at han spilder Tiden, mens Arbejdet venter paa ham.

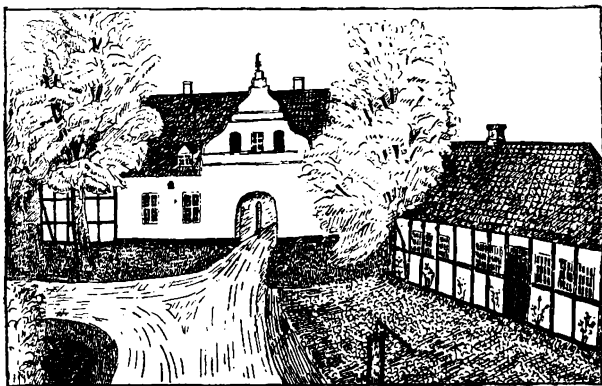
De har naturligvis drøftet hinandens Familieforhold. Lars Clausen havde lovet at skrive til Anders Andersens Hjem, men Undseelse holdt ham tilbage. Da han endelig kom hjem, sendte han Vennen sit Portræt og beklagede, at det ikke var blevet til noget med at besøge ham. Han fortæller om sin Vævning, og at han har tegnet et Mønster med Flensborgløven. Af et følgende Brev ses det, at det gaar godt med Væveriet. Et Udstillingsarbejde er fuldført og fik — ligesom senere udstillede Arbejder — Anerkendelse, og Herregaardene begynder at sende Bestillinger.

Af et Brev fra December 1865 fremgaar det, at Lars Clausen havde aflagt det paatænkte Besøg hos Anders Andersen: „Kæreste Ven! Det er nu saa længe siden, men jeg vil altid mindes den Modtagelse, som blev mig — en Ubekendt — til Del i din Familiekreis. — — Dit Billede har allerede fra den Dag, jeg kom fra Rejsen, hængt ved Siden af mit i en smuk Ramme, som jeg paa Gennemrejsen købte i Odense.“

Anders Andersen besøgte ogsaa Lars Clausen, og da denne skal begynde selvstændig, laaner Vennen ham Penge. Bekendtskabet paa Kertemindeegnen førte til, at adskillige af Lars Clausens Arbejder kom derop. Disse omtales i Brevene, særlig nogle vævede Stykker, som lignede fine Penne-tegninger, og som var bestemt til Indramning. „I Dag har jeg vævet det første Stykke af „Jesus i Gethsemane“, — intet er saa godt, at det jo kunde være bedre, dog synes jeg, at det er rigtig godt og endog bedre end „Syndefaldet“, men det er en Smagssag.

Det var som Væver paa Wedellsborg, Lars Clausen satte Bo. At han kom der, gik saaledes til. Stuepigen i Husby Præstegaard gjorde sin Frue opmærksom paa Væveren i Søsøby, og gennem Præstefruen hørte Grevinden paa We-

dellsborg om Lars Clausens Dygtighed. Der gik saa Bud til ham, da Væverpladsen var ledig, og han tog nogle af sine Arbejder i en Kurv, gik til Wedellsborg og blev antaget. Væverboligen laa lige udenfor Indkørselen til Parken, der omgiver Slottet, og her kom Lars Clausen til at bo i 17 $\frac{1}{2}$ Aar. De tre første Aar, han var Væver paa Wedellsborg, levede han som Ungkarl, men 1871 giftede han sig med Trine Hansen, Datter af Væveren i Sdr. Aaby. Brevene til A. Andersen fortæller, at alt tegnede lyst for de nygifte. Forret-

VÆVERBOLIGEN VED WEDELLSBORG
(Tegnet efter Lars Clausens Skitse.)

ningen gik saa godt, at Lars Clausen holdt Svende; han roser sin „elskelige lille Kone“ og fortæller om deres første-fødte, en lille Dreng. Men saa blev den arbejdsivrige Mand angrebet af en frygtelig Sygdom. Det var Hudkræft i Brystet. Naar Smerterne kom, maatte han klage højlydt, men saasnaart de var ovre, tog han glad fat paa sit Arbejde igen. Gjorde Sygdommen ham uarbejdsdygtig i længere Tid, maatte hans Hustru tage sig forøget Arbejde paa for at holde Fattigdommen fra Døren. Under et større Byggearbejde paa Wedellsborg fik en af Væverfamiliens Bekendte Kost og Bolig hos dem; han trak flere med sig, og skønt Lars Clausen syntes, Arbejdet blev overvældende for hans

Hustru, havde hun snart otte Mand i Kost. Det bragte Liv i Huset, men kunde jo blive en Fare for Hjemmets gode Tone. Lars Clausen var dog Mand for at vaage over den. Uskyldig Tidsfordriv havde han intet imod, men Drikkeri og Kortspil om Penge tillod han ikke. Bl. a. af Hensyn til Børnene maatte Hjemmets Luft holdes ren.

I Trine og Lars Clausens Ægteskab fødtes fire Børn, to Sønner og to Døtre. Den yngste Datter døde som lille, den anden, Johanne Kristine, blev kun ti Aar gammel. Ved hendes Død 1885 fik Lars Clausens Sorg Udtryk i et Par gribende Digte. Da den ældste Søn, Claus, rejste som Haandværker i Udlandet, førte han altid Faderens Digte med sig — et Træk, der tyder paa, at Børnene følte sig stærkt knyttet til deres Fader.

Lars Clausens Arbejde ved Væven var meget forskelligt. Snart vævede han Vadmel — alene til Konfirmander paa Grevskabet leverede han hvert Aar 100 Alen — snart Linned og snart Damask. Naar han var optaget af finere Arbejder som Dugene, hvor det danske Vaaben eller Wedellsborg eller Fredensborg Slot er indvævet, levede han i sit Haandværk. Vævede han simple Ting f. Eks. Sækkelærred, gik Arbejdet næsten mekanisk. Og saa sang han eller nynnede en Melodi og formede i Vers, hvad der rørte sig i hans Sjæl. Det blev straks skrevet ned paa et Papir, der laa ved Siden af Væven. Havde han skrevet noget, der rigtig tilfredsstillede ham, maatte han ind og læse det for sin Hustru; hun forstod ham, og de kunde le og græde med hinanden. „Det var en god Sæk“ sagde han, da han under Sækkevævningen havde skrevet Digtet om „Di vøw Tier“.

Den Betaling, Lars Clausen fik for sit Arbejde, var ikke stor, og man forstaar, at mange af hans Digte kom til at handle om Fattigfolk. Dugen med det danske Vaaben tog det ham $\frac{1}{4}$ Aar at fremstille, og Betalingen for Arbejde og Materiale var 12 Rdl. Han vævede efterhaanden et helt Dusin af den Slags til Greven og hans Gæster, og da den første Dug var vævet, gik det hurtigere fra Haanden med Resten.

Forholdet mellem Lars Clausen og Herskabet paa Wedellsborg var altid det bedste, og det var ikke alene, fordi

han var en flink Haandværker. Grevinde Rose var ham en moderlig Veninde, og flere af hans Digte var skrevet til Medlemmer af den grevelige Familie. Man har ment, at naar Lars Clausen maatte flytte ud af Væverboligen, skyldtes det Digtet „Døden gør alle lige“. Det blev skrevet ved Grev Carl Wedells Død 1882 og kom frem i Middelfart Avis. Godsforvalteren, Justitsraad Ewerts, brugte i den Anledning stærke og truende Ord overfor Lars Clausen, og Folk sagde, at han var faldet i Unaade hos Herskabet. Huset blev nedrevet, men Ønsket om at faa det fjernet, kunde jo være tilstrækkelig Grund til at sige Lars Clausen op. Han fik paa gode Vilkaar et andet af Grevskabets Huse, som laa i Emtækær By — 5 km fra Wedellsborg.

Man kunde maaske ogsaa mene, at Lars Clausens politiske Stade ikke passede Greven ganske. Vel var han en kongetro Mand og forsvarsvenlig, men i flere af hans Digte, særlig Nytaarsdigtene, kommer hans Sorg over Striden mellem Højre og Venstre stærkt frem. Og hans Sympatier falder næppe sammen med Grevens. Han var nærmest at regne for Løsgænger, og det var ham en Glæde, da Biskop Monrad, som var enig med Højre i noget, med Venstre i andet, blev Middelfartkredsens Folketingsmand 1882. Monrad, der var opstillet af Venstre, lod sig ikke binde af Løfter. Denne Mand, som kun vilde vælges, naar han kunde blive sin Fortid tro, passede Lars Clausen, som skrev et Digt for at hædre ham. Ved et Festmaal til Ære for den valgte, blev Lars Clausen, der beskeden holdt sig tilbage, hentet frem og fik Plads ved Hædersgæstens Side. Dette var vel nok en lille Opmuntring, men Kaptajn Claudius Madsen, som havde præsenteret ham for Monrad, havde nok haabet, at denne paa anden Maade kunde skaffe Lars Clausen en Opmuntring. „Jeg vilde ønske“, skrev Kaptajnen til Lars Clausen, „at det kunde lykkes at tilvejebringe nogen Understøttelse for Dem.“

Mellem Lars Clausen og Claudius Madsen, som var Ud-giver af Middelfart Avis, udviklede der sig i Aarenes Løb et hjerteligt Venskabsforhold. Mange af Lars Clausens Digte kom frem i Middelfartbladet, og en Del Breve fra Claudius Madsen er skrevet i Anledning af Digtene Trykning. Blad-

manden roser og opmuntrer ham til at skrive mere. Gaar der lang Tid, uden at L. Clausen lader høre fra sig, skriver Kaptajnen til ham for at spørge, hvordan det staar til, og ved Sorg og under Sygdom i Væverhjemmet viser han sin Deltagelse. „Det glæder mig, at De er i Bedring. Med Guds Hjælp bliver det helt godt, naar Foraaret kommer, saa at De igen kan kvidre med Fuglene.“ Ved Sommertid glæder Claudius Madsen og hans Familie sig til at besøge Lars Clausen i hans hyggelige Hjem. Da Redaktør Ejlersgaard og Frue engang var med paa Turen, ivrede Fruen, den kendte Forfatterinde, for, at der skulde udgives en Samling af Lars Clausens Digte.

Hvordan kunde det nu være, at disse betydelige Mennesker søgte Lars Clausens Selskab? Han maa vel have været en interesseret og udviklet Mand! Men hvordan kunde han, der aldrig fik særlig Hjælp, naa frem i Udvikling. Det er før nævnt, at Faderen var en ret oplyst og betydelig Mand, og han kunde nok hjælpe Sønnen noget. Skoleundervisningen var næppe udover det almindelige, saa Lars Clausen maatte vel for det meste selv sørge for sit aandelige Behov. Efter at han havde sat Bo, lærte han sig selv Tysk, saa han kunde oversætte fra Bladet. Vennerne i Middelfart har rimeligvis laant ham en Del Læsning. Et Digt om Ingemann tyder paa, at han satte „Hjerteskjalden“ højt! — „Magasin for Natur og Menneskekundskab“, som fandtes i Lars Clausens lille Bogsamling, blev grundig gennemløjet, og Bibelen var han fortrolig med. Han var en flittig Kirkegænger, men søgte ellers ikke Præstens Hjælp. Denne talte dog ofte til L. Clausen ved Kirken og fulgte ham undertiden paa Vej.

Som omtalt led Lars Clausen af en ondartet Kræftsygdom, og to Gange rejste han til København for at søge Hjælp. Brevene til Hjemmet viser, at han er en skarp lagttager og en Mand med Humør. „Rejsen med „Sjokketog“ var trivial og gav mere end „siddeje“ nok.“ Om Modtagelsen og Opholdet paa Kommunehospitalet, hvor han blev opereret, giver han udførlig Besked. Lidt urolig var han ved Tanken om den forestaaende Operation, indtil Professoren sagde: „I Eftermiddag Kl. 2!“ Efter at have givet en malende Beskrivelse

af Forberedelserne til Operationen fortæller han, at hans sidste Tanke inden Bedøvelsesmidlerne virkede, var: „Ske nu Guds Vilje!“ — Professorens Indgriben kunde ikke hjælpe, og L. Clausen skriver: „Vel har jeg haft det taaleligt, siden jeg tog hjemmefra, men det tilskriver jeg de forandrede Forhold og Bevægelse i det fri; jeg er nu engang et Følelsesmenneske, og det er vel min Ulykke, men det er ogsaa min store Lykke.“

Da han den ene Gang er i Hovedstaden, foreslaar han sin Hustru, at hun skal komme at hente ham. Bliver han rask, faar de nok Raad, og han vil gerne unde hende den Fornøjelse. „Tænk“, skrev Lars Clausen, „at du paa et Sted kan se 1000 tændte Lygter, naar du drejer dig rundt; du kan forstaa, at det kan løbe lidt rundt for en“. Brevene viser, at L. Clausen vilde have noget ud af sine Hovedstadsrejser. „Mandag Morgen gik jeg en lang Tur, før jeg gik til Doktoren; jeg var ved Wessels og Ewalds Grave, og jeg var ved det dejlige Rosenborg Slot og i Kongens Have; saa gik jeg rundt om Kommunehospitalet, og jeg nikkede op til mit Vindue. Bag efter gik jeg op paa Rundetaarn. Det var et Panorama, som nok var de 10 Øre værd, som det kostede, og saa havde jeg den gratis Fornøjelse at se alle Københavnerne over Hovedet en halv Times Tid. Saa var jeg i Ørstedsparken og i fem Timer paa Udstillingen; det var en god Dags Arbejde, naar det skal gøres godt, og du ved, at jeg jasker ikke med det.“ Den følgende Dag er han paa en lang Bytur. Ved Oehlenschlägers og Holbergs Statuer udenfor Det kongelige Theater, paa Christianshavn for at opfriske Minder fra 64, i Zoologisk Have og paa Thorvaldsens Musæum. Om Aftenen stod han og saa paa Frihedsstøtten og gjorde sig sine Tanker om Frihedens Kaar. (Brevet er skrevet 5. September 1888, altsaa i Provisorieaarene.) Her blev han Vidne til et Opløb og fik et Eksempel paa, „hvor tossede en stor Bys Befolkning kan blive ved den mindste Anledning.“ — Engang kommer Lars Clausen ind paa en af de københavnske Kirkegaarde. „Der var en højst velgørende Ro“. skriver han, „og jeg blev endelig ene en Stund. Det er egentlig ikke rigtigt at sige, for en er vist aldrig saa ene som midt i Tummelen.“

Paa Hospitalet havde Lars Clausens Stuefæller, nogle Københavnerne, talt saadan om Hovedstaden, at han fik Indtryk af, at København var en væmmelig By. Han saa imidlertid ikke efter det grimme og opdagede paa sine Ture saa meget skønt og herligt, at for ham blev København en dejlig By.

Lars Clausen lod sig ikke skabe om af Hovedstaden, han var den samme, enten han var der eller hjemme i Emtekær. Da han en Dag havde været til Gudstjeneste i Frue Kirke og hørt „en rigtig Prædiken — ingen Forbandelser og ingen Fordømmelser —“ traf han en lille grædende Pige paa Gaden. „Jeg tog om hende og spurgte, hvad der var i Vejen, og saa fortalte hun, at hun skulde ned i Møntergade til Tante, og hendes Broder var løbet fra hende, og nu kunde hun ikke finde derned. Tante Anna boede hos en Konditor, som havde Stikkelsbær, forklarede den lille, og naar bare hun kunde komme til at kikke ind i Gangen, kendte hun Huset. Den Besked var jo tydelig nok, og det var ikke saa sært, at vi fandt det. Hun var en lille sød Unge paa omtrent 4 Aar og hed Helene. Jeg fik et Kys for det. Tante Anna blev helt forskrækket over, at den lille havde Lov af sin Moder at gaa den lange Vej alene, men jeg havde faaet ud af hende, at hun var løbet bag efter sine Søskende. Saa fik jeg at vide hos Tante, hvor Helenes Moder boede, og maatte gaa den lange Vej og længere tilbage for at fortælle hende, at Barnet var i gode Hænder og kunde følges med sine Søskende hjem. Blev Moderen glad ved mig?“

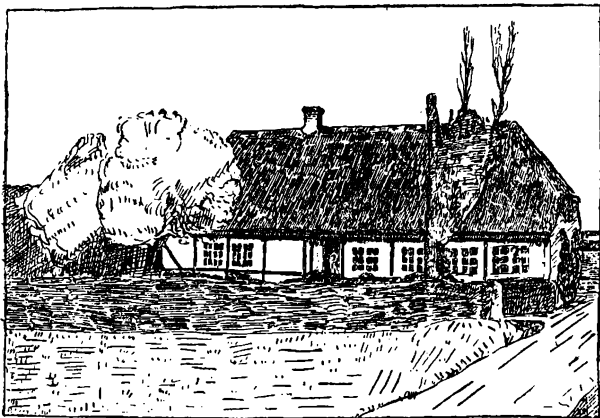
Denne lille Oplevelse viser os Lars Clausen som Landboen og som en stor Børneven, og ofte gik Tankerne hjem til hans egne. I Brevene er der Ros for, hvad de skriver, Formaninger om at være gode og om ikke at hænge bag i Høstvognene! Da hans Hustru skal rejse til København for at hente ham, trøster han sin yngste Søn Bent med, at de skal købe ham et Sæt færdigsyet Tøj, og Claus faar Løfte om en Kniv.

Trods flere Operationer og en særlig Kur blev Lars Clausen ikke Sygdommen kvit. Kræfterne tog af, men selv under den sidste Sygdomsperiode, da han var sengeliggende i tre Maaneder, kunde han ikke lade Arbejdet hvile. Han sad

ofte op i Sengen — støttet af Puder — og fuldførte, hvad han havde paataget sig af Foreningsregnskab. Digte blev renskrevet, og hans Skabertrang var i Behold. Han formede nu det rørende kønne Afskedsdigt: „Til min Væv“.

Lars Clausen døde den 10. Juni 1893, kun 52 Aar gammel, og den 16. Juni blev han under stor Deltagelse fra høje og lave jordet paa Tanderup Kirkegaard. Et Væld af Kranse dækkede Kisten. Paa en af dem var der dannebrogfarvede Baand med Paaskriften: Tak for din Sang!

LARS CLAUSENS HUS I EMTEKÆR

Lærer Madsen, Tanderup, talte smukt og inderligt om Lars Clausens Liv og Gerning, hans store Taalmodighed under de mangeaarige Lidelser og hans Taknemmelighed, naar han kunde være andre til Hjælp. — Kaptajn Cl. Madsen takkede for mangeaarigt Venskab. — I Kirken holdt Pastor Stabell en udmærket Tale om den afdøde, der hverken var Rigmand, Helt eller Høvding, men som havde meget af den sande Storhed, Aandens og Hjertets, den gode, retskafne, opadstræbende Viljes Storhed.

Aaret efter rejste L. Clausens Venner en Mindesten paa Graven. Pastor Stabell og Kaptajn Madsen førte Ordet. Pastor Stabell talte om L. Clausen som en Folkets Mand

paa kristelig Grund, hvis Tragten var at gøre Holger Dan-
skes Ord til sine:

„En Ørn var mit Hjelmemærke,
paa Brynjen stod Korsets Tegn;
paa Skjold bar jeg Løverne stærke
i Hjerternes milde Hegn.“

Præsten omtalte Lars Clausens Hæderlighed og Hjælpsomhed, hans Dygtighed som Haandværker for til Slut at minde om den Digtersjæl, der boede i ham. „Det var hans største Glæde, jo værdigere han kunde lade Tonerne klinge til den højstes Pris og til Løftelse for Folket.“

Naar man har hørt en Del om Lars Clausen, rinder Grundtvigs Sang: „Et jævnt og muntert, virksomt Liv“ en i Sinde. Lars Clausen havde „Øjet, som det skabtes, himmelvendt, lysvaagent for alt skønt og stort hernelen.“

En Mand, der har kendt Lars Clausen og staaet i Venskabsforhold til ham, Journalist Kn. Jensen, skriver saaledes om ham: „Lars Clausen er et smukt og glædeligt Eksempel paa, hvilket rigt Aands- og Hjerteliv, der kan findes hos jævne Almuesfolk; han hørte til dem, der gerne vil være med til at hæve deres Standsfæller og vise dem, at der er andre og større Værdier i Tilværelsen end Mad og Penge. Efter Evne søgte han at give andre Syn for Aandens og Skønhedens lyse Verden, hvor han modtog det, der gav hans Liv Fylde og Indhold.“ — „Han var en sjælden elskelig Personlighed, en dyb, stille Natur, men med et lyst og varmt Syn paa Livet.“ (Fyns Tidende 1917.)

Man skønner, at trods Sygdommen var Lars Clausen ikke en sygelig Poet, der var utilfreds med de tilsyneladende simple Kaar, Livet bød ham. Han forsømte ikke sit daglige Arbejde, og hans Sang springer lige ud af hans Liv. Som tidligere nævnt kom en Del af Lars Clausens Digte frem i „Middelfart Avis“ og enkelte f. Eks. „Di vøw Tier“ blev trykt og solgt som Skillingsviser. — Et lille Udvalg, trykt hos Ejlersgaard, Middelfart, 1898, blev foretaget af Pastor Barfoed, Tanderup. Præsten har vel Ret i sin Tvivl om, at alle Digtene kan „staa for en højere Kritik“. Men Lars Clausen havde dog Evne til at yde noget betydeligt. Digteren Marinus Børup har fornylig skrevet i et Hovedstadsblad (Na-

tionaltidende) om fynske Digtere. Han sætter Lars Clausen overmaade højt, idet han siger, at han havde haft Betingelser for at blive sin Landsdels Digter. „Det fynske Maal klinger med den reneste Naturlighed i Lars Clausens Vers; typiske og lødige myldrer Udtrykkene lyslevende frem under hans Haand.“ Lars Clausen kalder i et Brev til en jysk Lærer sine Digte for Husflidsarbejde. Han har altsaa ikke overvurderet sine Frembringelser. Selvfølgelig minder adskillige Digte om Mønstrene, han har arbejdet efter; men herover vil man næppe undre sig.

Til Forstaaelse af Lars Clausens Digte vil nogle forklarende Ord maaske ikke være overflødige. Desværre er det ikke muligt at opgive Tiden for ret mange af Digtenes Tilblivelse. Hvad Lars Clausen skylder sit Barndomshjem kommer ofte frem f. Eks. i det dybtfølte og betagende Digt: „Min Mørkningstime“. Om hans Kamp og Maal kan læses i adskillige Digte. Udtryk for hans Livsanskuelse findes særlig i „Min Trosbekendelse“ og „Forsagelse“ (trykt i Udvalgte Digte) og de her i første Afsnit medtagne Digte. Det gribende Digt „Til min Væv“ — Lars Clausens sidste — taler vel om Smerten ved Afskeden, men aander ogsaa Haab om Herrens Naade.

Trods de fattige Kaar, Lars Clausen levede under, bevarede han Sindets Aabenhed for Naturindtryk. Hans poetiske Sans og hans Evne til at forme Sproget kommer stærkt frem i hans Foraarsdigte. Han har skrevet om alle Aarstider, men bedst om Foraaret, og han har gjort sig fortjent til Navnet „Vaarens Sanger“.

Under „Blandede Digte“ er her samlet en broget Buket. Ikke faa Digte kunde samles under Overskriften „Rig og fattig“, Navnet paa et enkelt Digt. L. Clausen klager ikke over sine egne Kaar, thi han ved, at „den sande Lykke er kun Sjælefred og kommer ej de ydre Vilkaar ved“, men ofte findes der en Henstilling til de rige om at mildne Kaarene for de fattige. — I Digtet „Døden gør alle lige“ mærkes L. Clausens skarpe Opfattelse; han har som Fotografen taget det hele af, og man ser, hvor snildt han kunde anvende en almindelig Talemaade. I Udvalgte Digte blev udeladt flere Vers af dette Digt — af Hensyn til Herskabet paa Wedells-

borg. Har den grevelige Familie følt sig pinlig berørt af „Døden gør alle lige“, kan det smukke Digt „Den gamle Eg“ maaske have virket mildnende, idet der i de sidste Vers, som er strøget her, findes et Velkommen til Grev Bendt, som overtog Wedellsborg efter Faderens Død. — I hvert Fald blev der, da Digtet kom frem, hæget om den gamle Eg, der havde inspireret L. Clausen. Den findes midtvejs i den store Allé fra Adlerhus til Wedellsborg Slot. — Mange af Lars Clausens Digte er blevet til, naar noget kom ham nær ind paa Livet. For saa vidt var han Lejlighedsdigter, men ikke i almindelig Forstand. Vilde man have ham til at lave en Sang, svarede han, at han kunde ikke skrive paa Bestilling. Hvor lidt der skulde til for at faa Lars Clausen til at gribe Pennen, forstaar man, naar man hører, at Anledningen, til at Digtet „Auktion“ blev til, var, at en Mand, der havde været til Auktion, kom indenfor og viste ham en Rok, han havde købt. Digtene „Middagsro“ og „Auktion“ er et Par fynske Genrebilleder, der danner en passende Overgang til Dialektdigtene.

Det bedste, Lars Clausen har ydet, og det, der vil sikre ham et Navn i Fremtiden, er Digtene paa Vestfynsk. Denne Dialekt er den mærkeligste af de fynske, siger Sprogforskeren Dr. phil. Johannes Brøndum-Nielsen, som i Indledningen til Morten Korch: „Godtfolk“ gengiver et Vers af Lars Clausens Digt „Di vøv Tier“ for at give et Eksempel paa denne Sprogform. Paa dette Omraade er Lars Clausen Mesteren. Skønt han ikke skriver „Lydskrift“, har hans fynske Digte stor Værdi for Sprogforskerne. Ordene falder som de skal, og Personerne er rigtigt opfattede og gengivne.

De to Sladdersøstre i „Kaa du ti mæ æt“ er jo taget paa Kornet. „I Stabeser“ er et af Lars Clausens betydeligste Dialektdigte. Man smiler vel til at begynde med af denne Tusindkunstner, der er blevet sær af ulykkelig Kærlighed. Men man smittes af Digterens Medfølelse og lover at se mildt til „Mas Sme“, naar man møder ham.

„Som Folk æ flejst“ og „Mastræw“ fortælles om Lars Clausen selv, og hvad man efter Folks Mening helst maatte holde sig til: det materielle. Visen om Las Pajsen — „Fynsk Frieri“ kalder Lars Clausen den — som ikke findes

i Udvalgte Digte, er ægte fynsk. Fortællingen om Frieriet skrider jævnt og sikkert frem, og alt ender som det bør. I „Di vøw Tier“, vistnok det mest kendte af Dialekt-digtene, ironiseres over Folks Beklagelser over Tiden og henvises til gamle Dage, da Arbejde og Nøjsomhed var i højere Kurs.

Mod Slutningen af sit Liv begyndte Lars Clausen at indføre alle sine Digte i en stor Bog (Folio) men uden en bestemt Ordning. Hans sirlige og let læselige Haandskrift (se Titelbladet foran Digtene) hører op Side 162. Sygdommen slog ham Pennen af Haanden, og Sønnen Bent skriver saa under Faderens Vejledning de sidste 100 Sider.

Pastor Barfoeds Udvalg af Digtene blev udgivet af Lars Clausens Enke. Folketingsmand Klaus Berntsen, som har kendt Lars Clausen og interesseret sig for hans Digte, har forsøgt at finde en Forlægger til en ny forøget Udgave, men uden Held.

Nærværende Udvalg er foretaget af Proprietær L. Andersen, Truelsemosegaard, Lærer Lasthein, Jordløse, og Forstander Olaf Skov, Køng Højskole.

En Del af Digtene er beskaaret, og for enkeltes Vedkommende er Versenes Orden ændret. (Dette gælder ikke Dialektdigtene). Vi mener, at Digtene har vundet derved, og at det er forsvarligt i en Folkebog som denne. De Digte, der har været trykt i Pastor Barfoeds Udvalg, er i Indholdsfortegnelsen mærkede med *.

Forfatteren Alfred Ipsen er vist den, der har gjort mest til, at Lars Clausens Navn nu ikke mere kun er lokalkendt. Hans Artikler i Dansk Landbrug 1905 er ret indgaaende. I en Artikelserie „Halvglemte Toner“ i Fyns Tidende 1923 har P. Bondesen skrevet udførligt om Dialektdigtene. „En gammel Middelfarter“ (J. L. Madsen, Kaptajn Madsens Søn) har i Middelfart Venstreblad (1924) ristet Vennen af sit Barn-domshjem en smuk Minderune. Adskillige andre har skrevet om Lars Clausen og hans Digte. Saavidt jeg kender deres Navne, er de allerede nævnt.

Disse Arbejder samt nogle Referater i Middelfart Avis og de citerede Breve fra L. Clausen har været mine Hovedkilder. Adskillige nye Oplysninger har jeg dog faaet hos

Slægtninge af L. Clausen. Hans Enke og Sønnen Bent Clausen har gennemset Manuskriptet.

Assistent ved „Folkemaalsudvalget“, stud. mag. Poul Andersen, som velvillig har paataget sig at gennemse Dialekt-digtene, forsyne dem med Noter og skrive en Vejledning til Hjælp ved Læsningen af L. Clausens „Lydskrift“, siger Udgiverne herved Tak for værdifuld Bistand!

Køng Højskole, Glamsbjerg, Efteraaret 1925.

OLAF SKOV.

Viser og Vers
af
Lars Clausen.

Den kende Lykke er min Spolebrø
og Krønner af de gode Vilkaar ved.

BARNDOMSDRØMME

Ret aldrig jeg glemmer min skønneste Tid,
de evig højtelskede Steder,
hvor Barndommen svandt saa lykkelig og blid,
som saa mine reneste Glæder;
    de trofaste to,
    som freded min Ro,
ved Mindet jeg smiler og — græder!

Da kunde jeg lege fornøjet og glad
med Søskend og Smaabørn derhjemme,
vi byggede Huse og lavede Mad
og skiftevis bad vi „til Fremme“.

    Lyksalige Tid,
    saa nøjsom og blid!
Din Uskyld nu maa mig beskæmme.

Men Tiden henrandt, og jeg voksede til,
og snart tog mig Verden i Lære;
jeg sagde Farvel til min Leg og mit Spil,
til Hjemmet og alle de kære.

    Men hvor jeg saa kom
    og tumledes om,
min Barndomsdrøm holdt jeg i Ære.

Mit barnlige, noget barnagtige Sind
fra hine livsalige Dage
har fulgt mig i Livet, i Magsvejr og Vind —
beholdt jeg det uskadt tilbage.

Endnu kan jeg Guld
af Stene og Muld
og Roser af Ukrudt fremdrage.

Vel sandt, at et Hjerte, som aandede Trang
til inderlig Kærligheds Varme,
derude i Verden saa mangan en Gang
blev favnet af iskolde Arme.

Alt helligt og godt
er udsat for Spot,
hvor Mennesker skrige og larme.

Jeg drømte som Barn, og jeg drømmer som Mand,
skønt Livet kun Alvor mig lærer,
endnu faar jeg alt, hvad jeg ønsker, i Stand
af det, som mig Skæbnen beskærer.

Slog meget end Klik,
holdt Drømmen dog Stik,
derfor jeg den elsker og ærer.

Men held mig, trods Lykkens ustadige Spil
jeg stadig tør haabe og drømme,
jeg ved, hvad jeg stadig tør klamre mig til
paa Livets de stridige Strømme.

Den Tro, som bestaar,
naar Verden forgaar:
Guds Naadevæld intet kan tømme!

MIN MØRKNINGSTIME

Naar Maanen stiger paa Himlens Blaa
og titter ind i min Stue
til mig i Kredsen af mine smaa
ved Arnens flagrende Lue —
da ser jeg Minder forbi mig drage
som dunkle Skygger fra hine Dage,
da jeg var Barn.

Saa gør min Tanke hos dem Besøg,
som jeg med Kærlighed fatter,
og mangen halvglemmt, uskyldig Spøg
i Mindet opfriskes atter.
Men ogsaa Syner for Øjet svæve,
for hvilke Hjertet i Angst maa bæve
og græde Blod.

I Mørkningstimen, naar jeg er træt
af Dagens Ilen og Jagen,
jeg helt indspindes af Tankens Net
ved Mindets sælsomme Dragen.
Det hvisker om mig med tusind Stemmer
om hine Tider, jeg aldrig glemmer:
min svundne Vaar.

Jeg ser i Aanden de kære to,
    hvis største Rigdom vi vare,
at lytte til, naar vi sang og lo,
    selv Børn i Børnenes Skare.
Jeg ser dem sidde ved mangt et Leje
og slaas med Døden om deres Eje:
    de kære Børn.

Men Skyggen veksler, som Sorg og Lyst,
    og andre Minder den vækker
om dem, der færdes paa fremmed Kyst,
    om dem, som Grønsværet dækker.
Jeg ser mig selv som et Vrag, kuldsejlet,
ukendt og splintret, sit Maal forfejlet
    paa fremmed Strand.

Min Mørkningstime, du er min Sjæl
    saa kær og dyrebar bleven.
Jeg ser paa dig som en Mærkepæl,
    hvorpaa min Livsdag staar skreven.
Paa dine mørke og lyse Sider
jeg tit fandt Svar i de tunge Tider
    paa mangt Hvorfor.

Min Mørkningsstund, bliv mig mer og mer
    den Ret, for hvilken jeg skrifter,
det Regnebræt, hvor min Skyld jeg ser,
    den Havn, som Fred mig tilvifter.
Og naar, ret snart vel, den sidste kommer,
jeg gennem dig til en naadig Dommer
    gaar ind til Lys.

I STORM

Spøger kun, I Dreng!
Gid Spøgen vare længe.
Alvors Vind kan tidlig nok
blege Eders gule Lok. —
Hvem vil for den stænge?

Hør, hvor Stormen tuder!
Den Vinter os bebuder —
fejer op det sidste Løv,
pisker det med Sand og Støv
ind mod vore Ruder.

Disse vilde Vinde
sig med min Sorg forbinde.
Uvejr! Kom med Lyn og Brag,
ras, Orkan! Du er kun svag
mod den Storm herinde.

Hjerte dæmp din Klage,
forsynd dig ej du svage!
Han, som stiller Stormen vred,
rejser op og trykker ned,
vil din Byrde drage.

FORSTAAR DU — —?

Forstaar du, hvad det vil sige:
Med Villien, hærdet som Staal,
med Sjæl og Tanke at hige
mod det, dig er sat som Maal!
Hver Morgen at tro: det maa lykkes
for den, som alvorlig det vil,
og se det i Kvæld forrykkes
som noget, der ej er til!

Forstaar du, hvad det vil sige,
naar det, du byggede paa,
din Alders Trøst og deslige
du ser over Bord at gaa. —
Hvor svært det dog stundom kan være,
naar Herren tog, hvad han gav,
at give ham Pris og Ære
og Tak paa din Lykkes Grav!

Forstaar du, hvad det vil sige?
Jeg dunkelt Løsningen har,
hvert Kryb i Vorherres Rige
mig giver det samme Svar:
O, Livet er her kun en Skole,
Begyndelsen knap du ser!
Som Garn paa Væverens Spole
afvikles det mer og mer.

TIL MIN VÆV

Farvel, min gamle Væv, Farvel!
nu kommer Afskedsstunden.
Vi var som Legeme og Sjæl
saa inderlig forbunden,
og det gør ondt at skilles brat,
men her er intet Vilkaar sat.

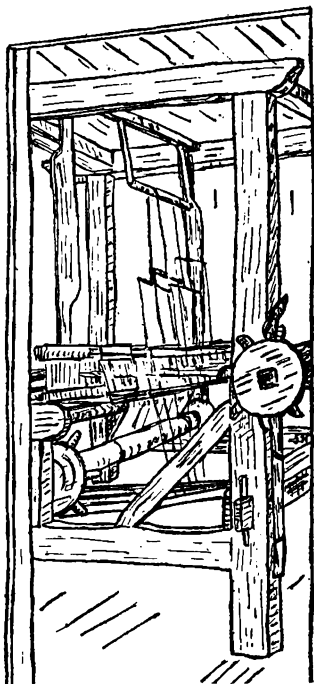
Det bedste, jeg har følt og tænkt,
som jeg med Glæde samler
i Mindekrans, det var nedsænkt
imellem dine Skamler,
besværlig har jeg hentet op
hver lille Blomst med Blad og Knop.

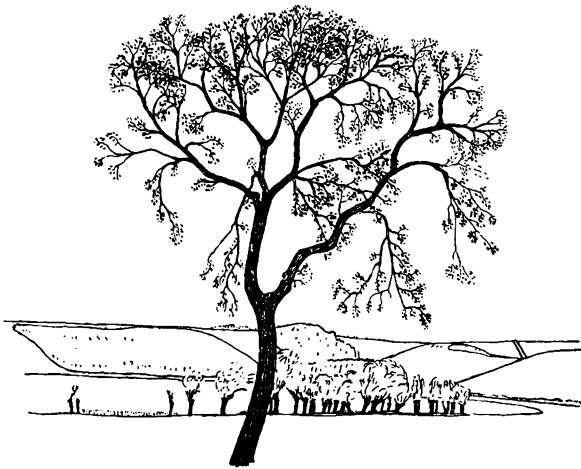
Hvor tit fra dig min svage Røst
steg op mod Naadens Trone,
hvor mangt et Suk fra pinte Bryst
har formet sig til Tone,
som fra vor snævre Sal fandt Vej,
det ved, næst Gud, kun du og jeg.

Hvad i Forening jeg og du
har virket og har villet —
det vil vi lade ligge nu,
vort sidste „Kort“ er spillet.
Men han, som vejer for og mod,
han ved, at Villien var god.

I Jesu Navn vor Gerning ske,
om den skal bære Frugter,
o Gud ske Lov, at jeg kan se
hans Naade, mens han tugter!
Farvel min Væv, for sidste Gang,
dig vier jeg min sidste Sang!

Aarets og Døgnets Tider.

DET ER VAAR

Alt Solen har vist os
sit sødeste Smil,
— naar blot den tilsidst os
ej narrer April! —
Vil Pinsen opfylde,
hvad Paasken os spaar,
hver Skabning maa hylde
den tidlige Vaar.

Paa Tagryg og Gavle
er Fløjten og Sang,
for Bierne travle
blev Kuben for trang,
Violen med Gækken
har alt byttet Kaar,
den hvisker fra Hækken
saa blidt: Det er Vaar!

Selv Flokken i Stalden
gør Mudder og Kvalm,
— lidt tyndt er det falden
med Havre og Halm,
og Engenes Grønne
i Næsen dem staar,
de puste og stønne:
Luk op, det er Vaar!

Nu er de paa Færde
i Marken hver en,
de store skal gærde,
de smaa sanke Sten.
Man „Muldskud“ udskyder,
man planter og saar,
rundt om mig det lyder:
Frisk op, det er Vaar!

Thi ængst dig ej længer
bekymrede Sind,
oplad dig, saa trænger
nok Vaarlufden ind.
Højt Lærken opstiger,
mens Harpen den slaar,
lyt til, hvad den siger:
O Fryd, det er Vaar!

VAARSANG

Vel mødt igen saa skøn og blid
med Sundhedsblus paa Kind!
Vær hilset, Haabets lyse Tid,
som Paaske vier ind
med Børnejubel, Klokkeklang,
Skovmærkeduft og Fuglesang,
med Bod for Hjertets Savn og Saar,
du evigunge Vaar!

Dog, mind os om, at Kampen staar,
og du og jeg maa med.

En Kamp er Livet! Vejen gaar
kun gennem Kamp til Fred.
Ja, Vaaren selv, saa lys og blid,
er kun en Brydnings-Gæringstid,
og den, som trygt i Fred vil bo,
tør aldrig Freden tro.

Naturen holder Paaskefest,
til Liv nu alt fremgaar;
al Skabningen fra Øst til Vest
nu jubler: Det er Vaar!
Opmand dig og mit syge Sind,
luk Vaarens Liv og Fylde ind —
Et herligt Paaskemorgengry
skal sprede Sorgens Sky.

FORAARET.

Marken har atter sit Søndagstøj paa,
Hegn og Rabatter er gule og blaa.
„Frøen saar Havre“ i Mose og Eng,
hvor Storken sin Davre sig henter i Flæng.

Hylt og Syrener staar end i Betryk,
Vidiegrenen er svulmende tyk,
„Gæslinger“ pippe alt frem af dens Skød,
mens Bierne nippe af Honningen sød.

Drengene spille nu Kegler og Klink,
Stylter og Trille haandtere de flink,
Tøsebørn danse og hoppe afsted,
mens Blomster og Kranse de smykke sig med..

Nu faar vi Sommer ret snart, skal vi se:
Mureren kommer med Lodstok og Ske,
med Permissioner saa hvide som Kalk,
til Piger og Koner han smisker, den Skalk.

Hætte og Kyse er skrinlagt og gemt,
— saa heller fryse — langt mere bekvemt
gaa nu de skønne — et Billed paa Vaar —
til Dans i det Grønne med Straahat paa Haar.

SOMMER I DANMARK

Mildt fra Sø og Skov det lufter,
Hyldebusken staar i Flor;
Høet sødt paa Marken dufter,
Spurveungen alt er stor.
Røde Roser, gule Blommer,
Biens Summen, Fuglens Sang
vidner højt: Nu er det Sommer,
nu er det Sommer i Danevang.

Vi af Sløvheds Vinterdvale
ogsaa her er vaagnet op.
Friheds Liv i vore Dale
har forlængst sat Blomst og Knop.
Vent til Taagen rigtig letter,
— og det maa den dog engang —
mangt et lille Tegn forjætter
en yndig Sommer i Danevang.

EFTERAAR

Nu lakker det ad Vinter brat,
den skønne Tid er omme,
alt Storkereden staar forladt
og Eng og Ager tomme.

Den Smaafugl, Lysets, Livets Ven,
som sang saa glad i Sommer,
er rejst sin Vej, Gud ved hvorhen!
og naar igen den kommer.

Vi mindes om den strenge Ret
af Luftens kolde Aande;
det er vel Spøg endnu, men det
ser ud til allehaande.

Thi tunge Skyer fra Øst og Vest
slaar sammen over Jorden;
maaske det bliver kun til Blæst,
maaske Orkan og Torden.

Dog, hvad gør Tegn og Uvejrsskyer,
er han ej end vor Fader,
som gav paany sit Vidnesbyrd
og fyldte vore Lader!

Og hvad Forandring er der sket?
Naturen er den samme
og lige yndig, ret beset,
kun i en anden Ramme.

MOD JUL

Nu er det Vinter i vort Nord,
barsk stryger over nøgen Jord
de fugtig-kolde Vinde,
og Blæsten tuder ved vor Dør —,
nu gælder det som aldrig før,
om der er Varme inde.

Naar Dagen bliver kort og graa,
da er det dig et Forbud paa,
at Julen er i Vente, .
da trylles frem for Sjælens Blik
med Mindet om den Tid, der gik,
hver Fryd, som Barnet kendte.

Har Livets Vinter dig omspændt,
blev Barnets Leg til Alvor vendt
og Dagens Byrder tunge —,
saa gælder det, om vi forstaa
at tage Livet som de smaa,
at blive evig unge!

NYTAARSAFTEN

Tunge Uvejrsskyer
tilslører Mark og Byer,
Skov og Hegn er oversnet,
Jord og Luft gaar ud i et,
ilsomt Aaret flyer.

Kirkens Klokker kime —
en lille Lysets Strime —
som naar en forsonlig Røst
fylder Hjertet med sin Trøst
i en sorgfuld Time.

Solen sank bag Skyen,
og Klokken tav i Byen,
men en venlig Efterklang
af dens Toner i mig sang
om et nyt Aars Gryen.

NYTAARSSANG

Gamle Aar! Klokkens Klang
minder alvorfuld om Tiden;
snart du lægger, træt af Striden,
Herskerstaven, som du svang.
Tak for alt! for hver en Gaade,
hvert „Hvorfor“, vi fik besvart —
alt var Naade!
Nu vi ser det, ser det klart.

Svundne Aar! I din Grav
skal den Ros du med dig tage:
Om ej idel lyse Dage,
mangen Lære du os gav.
Du har, for kun ét at nævne,
lært os agte paa de Ord:
Paa det jævne
kan der leves højt i Nord.

Nye Aar! Hvad du vil,
vi af dit Forløb skal lære;
lad det syde, bruse, gære,
naar det netop hører til.
Men lad Troens blege Kerte
og det spæde Haabets Frø
i vort Hjerte
aldig slukkes, aldrig dø.

MORGEN

Velkommen, Morgen, naar du frisk og ung
som en blufærdig Brud paa Himlen stiger,
naar Nattens Taage klam og kold og tung
for Dagens milde Herskerinde viger.

Din Magt man hylder, hvor du træder frem,
du skaber Liv, hvor nys var Død og Dvale,
du hilses som et Glimt fra Lysets Hjem
i Bondens Hytte som i Kongens Sale.

Velkommen ogsaa til min snævre Bo,
din friske Aande atter mig forynger.
Min Aand er karsk, jeg vaagner frisk og fro,
og intet Hjertenag mit Sind betynger.

Et kærligt Faderøje har holdt Vagt,
mens jeg og mine trygt og godt har sovet.
Alverdens Skæbner i hans Haand er lagt,
os sker kun, hvad han vil! Han være lovet!

AFTEN

Livsallige Aften, fredhellige Stund,
naar Fuglene tier i Mark og i Lund!
Naar Tummel og Færden
der ude i Verden
har lagt sig, og Skabningen lules i Blund.

Da løses de Lænker, da sprænges de Baand,
som Verden har lagt mig om Fod og om Haand;
og fri jeg mig svinger
paa Tonernes Vinger
mod Lysets og Sandhedens evige Aand.

Dog skønnest mig synes en Aften i Høst,
naar rødmende Maanen fremstiger i Øst,
mens Græshopper spille,
alt aander saa stille,
sødt hviskende, varslende Naade og Trøst.

Saa kom da, min Aften! Kom sent eller brat,
jeg kender den Haand, som mig Maalet har sat:
Naar Skyggerne skumre,
i Fred at indslumre
og sige et trøstigt: Gudsfred og Godnat!

Efter et Billede, vævet af L. Clausen.

Blandede Digte.

DØDEN GØR ALLE LIGE

Greven er syg! Paa den høje Borg
er Angest og Sorg.
Hundrede Bud til Vogns og til Hest
fare af Sted mod Øst og mod Vest
at hente Raad mod den frygtede Gæst:
Døden, hvem man jo vil sige
til Slutning gør alle lige.

Intet blev sparet, men Tiden randt,
og Kræfterne svandt.
Han, som kun ønskede for at faa
alt, hvad hans Øje hvilede paa,
saa arm og ussel som nogen laa!
Er det ej sandt, naar vi sige,
at Døden gør alle lige?

Skønt Telegrammer fløj hid og did
i en syndig Tid,
Læger forskreves fra Syd og Nord,
fra København og fra — Gud véd hvor.
Alt var omsonst! thi det gamle Ord
staar fast for arme og rige,
at Døden gør alle lige.

Sorgen var stor: En Morgen det lød:
„Nu er Greven død!“
Solen dog rolig beskrev sin Gang,
Lærken i Sky sig jublende svang,
mens for hvert opladt Øre der klang
en Røst, som syntes af sige:
Døden gør alle lige. — —

Til samme Tid en Kvinde der laa
i en ussel Vraa.
Hende var Livet fra tidligst Vaar
en Kamp mod tunge, fattige Kaar,
alt hendes Haab for Fremtiden staa
til Gud, at hun snart maa stige
didop, hvor alle er lige.

Men, i sin Armod en Skat hun vandt,
som til Livet bandt:
En Flok af sultne, forgrædte smaa
i Kreds om hendes Dødsleje staa.
Hvordan, o Gud! skal det disse gaa!
Hvor hjerteløst dog at sige,
at Døden gør alle lige.

Dog snart hendes Tvivl og Frygt bortveg,
til Hytten nedsteg
en Fredens Engel, med kærlig Haand
han løste Støvets trykkende Baand,
og frejdig hendes frigjorte Aand
sig svang mod det Lysets Rige,
hvor store og smaa er lige.

At hun, den fattige Kvinde, „slap“,
det rygtedes knap.

At Graad og Klage fra Hytten lød,
forladtes Taarer i Strømme flød
ved hendes Baare, kun lidt betød.

Hvorfor dog skraale og skrige,
thi „Døden gør alle lige“.

En lille Skare sørgende Mænd
gik senere hen
tavse bag Kisten hin tunge Gang,
mens Præsten talte, og Degnen sang,
Børnene græd, og Klokkerne klang. —

En fattig Trøst kun at sige,
at Døden gør alle lige.

Ved Grevens Død — ak! det Sørgespil
gik ej saadan til.

Æresporte og Buer blev bygt,
med Flor og Kranse blev alting smykt,
et Sorgens Mærke paa alt var trykt —

Og dog er der dem, der sige,
at Døden gør alle lige.

Folk af forskellig Vilkaar og Stand
fra det halve Land
stimlede sammen ved denne Færd
til Grevens Ære — han var det værd —
drak og traadte hverandre paa Tæer,
de fattige som de rige,
thi „Døden gør alle lige“.

Alt er bevaret, en Fotograf
tog det hele af:
Grever, Baroner og Folk paa Straa,
Bønder og Husmænd, Store og Smaa,
alt i et, til Bekræftelse paa,
at de dog har Ret, som sige,
at Døden gør alle lige.

Over begge blev Graven øst fuld
af Stene og Muld.
Disse to, saa forskellig af Stand,
den arme Kvinde, den rige Mand,
mødtes som Frænder paa Gravens Rand.
Thi kan man med Sandhed sige,
at Døden gør alle lige.

DEN GAMLE EG

Eg, gamle Eg! hist hvor Skovskrænten falder
brat mod den store Allé.
Kæmpe af Vækst, højærværdig af Alder —
hvad maa du høre og se.
Kunde du tale, forstod jeg at tyde
Vindenes Sus i din Top!
Tusinde Røster mig synes at byde:
Menneskesjæl, lad dig op!

Slægter fremstaa, glide fort og — forsvinde!
Mangen højmodig Bedrift
længst er forglemt eller staaer kun som Minde
med halv ulæselig Skrift.

Sekler til Trods er endnu du den samme,
knoppes og løves hver Vaar.
Livsfriske Træ! ja, din knudrede Stamme
ranker sig Aar efter Aar.

Mange forfløjne og hjemløse Fugle
gæstfri du skænkede Ly;
elskende, naar de for Verden sig skjule,
takfulde hen til dig fly.
O, naar de henrykte skar deres Navne
dybt i din barkede Hud!
Naar de hinanden i Kærlighed favne,
set kun af dig og — af Gud!

Held dig, mod Verdens forrygende Storme
Fristed og Læ du har haft.
Ingen Misundelsens giftige Orme
fejge har tæret din Kraft.
Dog har du Minder fra henrundne Dage,
fulde af Kummer og Ve:
Mangen fortvivlet, halv undertrykt Klage,
Taarer, som ingen maa se.

Højhed og Glimmer, som Ære og Vælde
hvirvledes bort med dit Løv;
alt, hvad i Verden for noget skal gælde,
saa du forvandlet til Støv.
Dog kan hvert Blad mig tilhviske og raabe:
Kærligheds Væsen bestaar!
Evide Kærlighed, lær mig at haabe
paa en uvisnelig Vaar!

NORDENS HELTEAAND!

Stig, Nordens Helteaand! herved
i Mindets Sky!

Al Nuets Smaalighed adspred,
til Storbefridt din Søn bered.
afmal ham Fædres Daad og fred
om deres Ry.

Flok alle dine om dit Flag
i fælles Kamp for fælles Sag,
og snart en herlig Atterdag
skal gry!

NYTAARSØNSKE

Mit Folk! forraadt og svagt,
i andres Sommer!

Din Ret maa blive Magt,
naar Tiden kommer.

Næst Gud, kun hos dig selv du søge Kraften!
Tro det, og jeg dig spaar
et rigt, velsignet Aar
paa Nytaarsaften!

BARNETS JUL

Hør, Fuglen piber! Det lille Kræ
mangler Føde.

Dens lille Rede, dens Ly og Læ
er lagt øde.

Nu maa den varme den frosne Gren,
dens blege Næb og dens nøgne Ben
nappes røde.

Men Klokken kimer: „Nu er det Jul,
Julen kommer!“

Den har til os og hver fattig Fugl
fulde Lommer.

Vi binder Neg paa den grønne Stang,
saa takker Fuglen os med sin Sang
næste Sommer.

En Julenat blev Vorherre født
som vor Broder,
for Verdens Skyld har han lidt og blødt,
siger Moder.

Men Gudskelov! han herved blev sendt,
foruden ham vi ej havde kendt
Julens Goder.

I Aften skal vi, o hvilken Fest!
Træet plukke.

I Fjor vi fik baade Vogn og Hest,
meget smukke,
to Billedbøger og andet mer,
og Lise fik sig en Hat med Fjer
og en Dukke.

Naar bare Sneen dog vilde snart
Jorden klæde,
saa skal vi faa os en rigtig Fart
med vor Slæde.

Tænk! fjorten Dage vi er helt fri
for A-B-C og for Skriveri,
hvilken Glæde!

Ved Juletid plejer Isen van
og kan bære
paa Præstens Enghave, ja saa kan
det nok være.
De store trækker de smaa, vi to
afsted med Lise! ja du kan tro,
den skal skære.

Et helt Pund „Grise“ er der, min Far,
bagt i Kagen.
Vi faar saa meget vi vil, og har
du kendt Magen,
Kødbollesuppe og Flæskesteg!
For Resten gaar det med Sang og Leg
hele Dagen.

De lange Aftner man lever flot,
ler og støjer.
Du bliver oppe, saafremt du blot
Mosten døjer.
Vi spiller Hanrej og Sorteper,
vi fejer Skorsten og meget mer.
Det er Løjer.

Ja, alle Mennesker fjern og nær
Julen prise
som Aarets skønneste Tid — men der
har vi Lise!
Hvor hun er vigtig, det lille Skind!
„Vort Træ er pyntet, kom ind, kom ind!
vi skal spise!“

NORDLYSET

Man har sagt, de Lærde kives,
— hvad jeg gerne tror,
naar man ser, hvad der kan skrives
om hint Lys i Nord.
Hvad det er, hvorfra det stammer,
hvad det skylder sine Flammer,
hvad det gavner os, og Maaden — —
Det, ja det er Gaaden.

Disse Spørgsmaal ret at drøfte
være andres Sag;
til en saadan Sten at løfte
er min Kraft for svag.
Men at virkelig fra Norden
Lyset straalere over Jorden,
er det mig kun om at gøre
her Bevis at føre.

Det er tit nok sagt og skreven,
at vort Lys blev slukt,
da den danske Hær blev dreven
fra sin Vagt paa Flugt;
at vort sidste Haabets Anker
tabte vi paa Dybbøl Banker;
at vi, Fjendens Vold prisgivet,
trygled ham om Livet.

Er da Danmarks Søn vanslægtet,
svag af døsig Ro?
Har det friske Kuld fornægtet
sine Fædres Tro?

Er ej Danskens Troskabsflamme
ej endnu, som før, den samme?
Vender da vor Moders Klage
ubesvart tilbage?

Kast dit Blik paa disse gæve
Mænd med Mod og Marv.
Hver og en blandt dem vil hæve
store Fædres Arv.
O, saalænge slige Dreng
skyde op paa vore Enge,
kaster Lyset end fra Norden
Straaler over Jorden.

Ogsaa vi paa denne kære,
stille, „døde“ Egn,
ogsaa vi vil gerne være
med at sætte Hegn.
Levende, bevidste Stene
bringe vi, vor Sag at tjene,
rene, klare Nordlyskerter,
varme danske Hjerter.

Smaa og store, slut jer sammen
om vor fælles Sag!
Fælles Æren, fælles Skammen
er en anden Dag.
Vi skal selv vor Skæbne raade,
skønt lidt Strid om Vej og Maade,
lad vort Løsen altid være:
Nordens Lys i Ære.

ET GÆKKEBREV

Naar længe Vinterens Sne og Is
har dækket vore Dale,
saa venter vi, naturligvis,
med Længsel Stork og Svale.
Og skønt vi ved, som skrevet staar,
at der skal mer til Sommer,
vi hilse dog hvert Tegn paa Vaar
med Jubel, naar det kommer.

Som Fuglen, sluppen af sit Bur,
jeg fløj fra Stuer trange
i Morges ud i Guds Natur
og ned i Havens Gange.
En yndig lille Blomst jeg fandt,
den smilte mig i Møde
som Vaarens ufejlbare Pant,
som Aarets første Grøde.

Du lille Gæk! Hvad vil du her
i denne Frost og Kulde?
Men hjertelig velkommen vær
du første Liv af Mulde.
Trods lange Vinters Sne og Is
med Vaarens Bud du kommer;
jeg ser i dig et skønt Bevis,
at vi tør vente Sommer.

Den lille Blomst jeg varsomt brød,
da randt det mig i Sinde:
Om Vaarens første Pant jeg bød
min kæreste Veninde!

Og den skal tolke, hvad jeg ej
med rene Ord kan sige:
At Tanken stadig er paa Vej
til dig, min kære Pige.

Af gode Ønsker har jeg fler
end købes kan for Penge:
Jeg ønsker dig blandt andet mer,
at du maa leve længe,
samt at du inden Aar og Dag
din Brudekrans maa flette,
og følger du dit Hjertes Smag,
saa faar du nok den rette.

Held os, om vi, trods Is og Sne,
har Foraar i vort Hjerte,
om vi vor Tro kan lade se,
som denne Blomst os lærte.
Hvad gør saa det, om Lykkens Spil
imellem vil os gække,
thi Livets Blomster skyde vil
af hver en Rift og Sprække.

Som efter Vinter følger Vaar,
som efter Arbejd Hvile,
det mindste Foraarsblink mig spaar,
at Solen snart vil smile.
Hvert ædelt Frø, vi her har lagt
og vandet med vor Taare,
skal folde sig i Lysets Pragt
og bære Frugt ad Aare.

TIL LANDHAANDVÆRKERFORENINGENS
FORMAND, DANNEBROGSMAND S. H. HANSEN
OG HUSTRUS GULDBRYLLUP

Det er saa yndigt at følges ad
i Livets Vaar, naar to Hjerter mødes;
naar Haabet alt har sat Knop og Blad,
hvoraf de helligste Længsler fødes;
naar Mand og Kvinde
til et sig binde,
sig selv og Verden at overvinde
med Kærlighed!

Men dobbelt skønt, naar den samme Aand
holdt ud i mørke som lyse Dage;
naar begge signe det kære Baand,
som stadig styrkes, mens de blev svage;
naar de fik Lykke
til at udtrykke,
at Manddoms Ære, som Graahaars Smykke,
er Kærlighed.

Og dette hædrede Ægtepar
har herpaa givet et skønt Eksempel.
Hvad „ondt og godt“ dem beskikket var,
blev deres Hjem dem et Lykkens Tempel,
hvor Efterklngen
af Bryllupssangen
tit gav dem Styrke, thi Løftestangen
var Kærlighed!

Og hvilken herlig, velsignet Frugt!
— jeg tænker ikke paa Kors og Titel,

skønt, tjent som her, det kan klæde smukt,
jeg er lidt egen i det Kapitel — —.

Hvad Fryd er større
end Graad at tørre
og mildne Kampen bag lukte Døre
ved Kærlighed.

Men vi, som blev ved hans Flid til et,
en stor Familie, som noget mægter,
vor Ros det være, som hidtil sket,
at frede Arven for fjerne Slægter.

Gid det maa være
vor Lyst, vor Ære,
hverandres Byrder og Savn at bære
i Kærlighed!

LEVE SMIGER

Naar nu du vil være
opmærksom, min kære,
saa skal jeg dig lære,
hvordan du maa bære
dig ad for at vinde dig Rigdom og Hygge,
din Fremtid betrygge
og oven i Købet med Ære dig smykke —
med et Ord: At gøre din Lykke.

Du kender de mange
uendelig lange
belærende Sange
om Stjerne trange,

om kristelig Fromhed og himmelske Dyder
og om, at du lyder
i alt kun, hvad Pligt og Samvittighed byder,
og tilgiver den, som dig snyder!

Du ved, du skal stræbe
at kvæle og dræbe
hver Synd, der vil klæbe
ved Hjerte og Læbe.

Du ved, du skal frygte hver Sti, som er kroget,
men er du saa fjoget
at tage hvert Ord, som det lyder i Sproget, —
du driver det aldrig til noget.

Det er for besværlig
at være saa ærlig,
og meget undværlig
til Hverdag, dog særlig
for den, som forstaar, hvordan Verden skal tages
— og den vil bedrages —,
forstaar sig, saa fint, at det ikke opdages,
fornemmelig vil den behages.

Lad Dyden kun sukke,
lad Klogskab kun pukke!
Du trøstig kan lukke
dit Hjerte og plukke
de Frugter, der rækkes hver krybende Killing:
Hver Bøn faar Bevilling,
og snart i en anset og lønnet Bestilling
du tjener dig Skilling paa Skilling. —

Nu maa det vel komme
saaledes, at somme
vil fælde de Domme,
at Tomme for Tomme
jeg følger den Lære, jeg præker for Næsten!
Jeg haaber for Resten,
man ved, at jeg hader en Smigrer som Pesten
og flyr ham fra Østen til Vesten.

MIDDAGSRO

En solhed Høstdag i Middagsstunden,
mens Folk og Fæ søge Skygge og Hvile,
en Bondegaard ligger bekvemt paa Runden,
skælmsk tittende frem bag de slanke Pile.
Følg med, og jeg haaber, du snart har funden,
at alt idyllisk end ej er forsvunden
af Bondens Liv. — Du skal ikke smile!

Agt og Respekt for Standen,
som hele Samfundet hviler paa;
naar Arbejdet adler Manden,
vor Bonde er højt paa Straa.

Idylliske Fred! I kvægsom Blunden
er alt nedsænket; vi ind os vil snige.
Vejen er fri, og til „Timen“ er runden,
tør vi frit se os om i Bondens Rige:
Katten sover i Kurven, selv Hunden,
lidt dorsk, med Tungen halvt ud af Munden,
for en Stund lader fem være lige.

Storkeungerne pibe,
de har just Time i Gymnastik,
snart maa de bort, det vil knibe
for den, som ikke er kvik.

I Halmstakken mellem Ænder og Duer
— saa kammeratlig og trygt som i Arken —
en So med hele Familien man skuer;
i Stalden hører man Hestenes Sparken,
de pustende Køer har nok gjort Skruer,
pint og forfulgt af de næsvise Fluer,
de i Luntetrav kommer fra Marken.

Drengen — han skulde muge —
faar sig en Skraber i Kalvens Baas;
han kan dog ogsaa nok bruge
den Smule Ro, der kan faas.

Men den, som nok egentlig Læsset drager
og venlig besvarer hvert kedsomt „Jammen“
i Høstens Tid, og naar ellers det knager,
hun sover ikke, og det er „Madammen“.
Om lidt, til Folkenes Mellemmad, bager
hun Æbleskiver og Pandekager.

Ja, hun har allerede „rørt sammen“;
tyst hun paa Hosesokken
tragter Kaffen og faar sig en Kop,
mens hun har Øje med Klokken,
om Folkene snart skal op.

Nu bliver der Røre, Timen er omme,
derinde skubbes med Borde og Bænke;
snart vil du se hele Mandskabet komme,
Mutter kan gerne begynde at skænke.

Dundrende Slag paa Spiltov og Bomme
melde, at Krybbe og Hæk er tomme,
Hunden vaagner og strammer sin Lænke.

Døren gaar — vi forsvinde —.

„Ind og faa Kaffe“! Ja, saa afsted.

Vi skilles for dennesinde,

for vi blev nok ej bedt med.

AUKTION

Idag, lidt hen i Februar,
er stor Auktion paa Inventar,
der maa man med, den Sag er klar,
og sikke Vejr vi har!

Nu lidt rask faa Hat og Frakke paa,
Skægget kan du gerne lade staa!

En Bid Brød — til en sød —
hun i Lommen mig stak.

Farvel! God Handel! Tak!

Saa gaar det rask et Stykke frem,
men det er langt og Vejen slem.

Hør, mens vi er ved vore fem,
hvad skal vi købe hjem?

Godt endda, vi kom betids paa Glid,
det er altid, naar jeg kan faa Tid,
i min Smag — ret i Mag.

først at træffe mit Valg
blandt det, der er til Salg.

Det blev en lang og møjsom Vals,
min Tunge brænder i min Hals,

men Bajre er her tusindtals
og heldigvis tilfals.
Ah! det smagte; vi kom dog paa Plet
lidt før Tiden; men nu gælder det
en to tre at faa se,
førend Slaget skal staa,
hvad en skal byde paa.

Naar vi faar set os ret omkring,
saa er her mange gode Ting:
en Symaskine, ny med Sving,
Patent af Konerding;
en Servante og en Gyngestol,
smukke Spejle og en Bogreol;
Taffelur, Fuglebur,
her er alt, hvad man vil;
men der skal Penge til.

Her er et Stykke Poesi,
— nej lad os bare være fri —
det minder om en Industri,
man nu er langt forbi.
Et Sæt Mangletoøj, en Teneblok,
et Par Karter og en gammel Rok!
Ingen ser til dem mer,
de maa finde sig i
at kaldes Skramleri.

Hvormangen Skæmt og lystig Sang
den Rok har lyttet til engang,
mens Foden flittig Hjulet svang
den Vinteraften lang.

Jeg tør vædde, at den gamle Rok
kan fortælle os Romaner nok
fra den Tid, da en blid
Haand har styret dens Flugt,
mens Haabet satte Frugt.

Betragt dens slidte Bord og døm,
hvormangen yndig Ungdomsdrøm
er slettet ud af Kjolens Søm
og tabt i Tidens Strøm!
Hvem tør sige, om ej Kummings Graad
tit har vædet Tankens fine Traad —!
Jeg ved Gud gør et Bud
paa det gamle Postyr,
den bliver ikke dyr!

Beregningen holdt ogsaa Stik;
man saa jo straks ved første Blik,
at Rokken dog var for antik,
jeg fik den for en Slik.
Glad blev jeg, saa maa vi heller gaa,
nu kun først en Kage til de Smaa.
Jo, jeg tror, at vor Mo'r
hun skal nok blive glad.
Nu! vi maa prøve ad!

Dialektdigte.

KAA DU TI MÆ ET?

De æ, som je seer, aller Nøwre sku tro
hudan de døw kaa gaa te.

Je vej' da de bliwr ju imælle vi to
aa a du kaa ti lissom je.

Je vej' ju saa godt, du haar aller vær saaⁿ,
du gaawr fraa Pøvl aa te Pajr
aa snagger om, va vi faatæl for hinaaⁿ —
Higja, je tror du æ sajr!

Haans Jensens Jens aa saa Karen, der tjen,
di hiⁿer svært ædder hinaaⁿ;
men naa ve hans Moer gjæne ha hiⁿ javt hen,
for de maa ju edde vær saaⁿ.

Men Tojsen æ stiw, hun æ fæst for æt Aawr,
de Skjit! va vih hun aa dajr?

Hiⁿs Najse hun klojr val nok ædder hans Gaawr,
Higja, je tror hun æ sajr!

Te Krestens, som ska vær di villeste,
haar hejle Besætni saw aw;
di kjewer kun Fedt a de billeste,
som Iⁿen a Folkne gir haw.

Saa sæl di der Smør, aa de Paawlæg di faawr,
æ Aast saa see som æt Lajr,
istætfor aa lew aw va Huset faamaawr —
Higja, æ Kjæljen da sajr!

Vur Naber herhenne haar ligge aa vrot
aa svire de siste Par Døen.
Spør gammel Katrine, vis dudde ve trot,
hun skadde seh, de æ Løen.
Mæ Pæⁿhne æ dedde saa galt, som di skryl,
di gaawr te Puns aa te Bajr.
Aa vej du saa va: De æ Kjællejens Skjyl —
Higja, je tror hun æ sajr!

Te Jenses der gaawr de nok lissom de kaaⁿ,
saa hø't op i Vajrèt aa neer.
Di skjyller nok snaart baade Gu aa ver Maaⁿ
aa Fetsak mæ, som di seer.
Ha ræjs te Mojer aa Fæster aa Val,
men Kuⁿhnen sidder aa grajr,
aa saa æ nok Skadderne edde betal —
Higja, je tror ha æ sajr!

Men kaa du saa gi mæ Faaklaarelsen paaw,
hudan a Haans Pløws bær dem a,
æt Gussens Mirakkel a de aa ku gaaw,
di kaaⁿ lissaa mø, som di ska.
Ha sli'r som æt Bejst, ja aa de gjør hun mæ,
men tygges du saa, de klajr:
di seer, a hun gnier, som alle Faatræ —
Higja, je tror hun æ sajr!

Madammen derøwre, som haar æt saa flot,
hun ærger sæj snaart faadær.
Saaⁿ Ejn ku ju ha æt saa rejst aa saa godt,
nær hun ku læ Aaⁿre vær.

Je seer: Vuherre bevaawre mi Muⁿ ,
aa aller gaa Folk for najr!
Men de æ naa Nøw a hun aller haar kuⁿ
Higja, je tror hun æ sajr!

I STABESER

La^{nt}, la^{nt} u i Krøwi
ve de grø^{ne} Le,
som gaar i^{nj} te Skøwi —
se, der bor Mas Sme.
Da ha spingelejr i
al dæⁿ Dejl som — sejr I,
kommer hans Ha^{nj}tejri
edde Navnet ve.

Ha gjør Klokker rejne
nær di gaar istaaw;
han kaa nokke Tejne,
ja, aa ha kaa spaaw!
Klinke kaa ha, eller
ha gjør Musefæller,
som ha gaar og sæller
for va ha kaa faaw.

Ha haar gjor en Vise, —
hur ha kommer fram
vel han sø^{nh} hiⁿ lise-
tit ha faawr en Dram.

Saa er der naa Knæjde,
som ida vel nejde,
a Mas Sme æ rejde —
Men de er en Skam!

Ha vaar lajt aa løsste
i sen Aaⁿvkaalsti,
saaⁿ i munder Bøsste,
som Enver kuh li.
A de saa kuh komme,
ha gik i Baldomme,
de faatæller Somme
vaar a Kjærrsteri.

Vaar der Sjøw i Kroi
Mas vaar læjde stras;
føsste Maaⁿ paa Loi,
alti got tepas.
Tile eller sile
Aarbe eller Gjile
aller Nøwre kjile
paaw saa tro som Mas.

Men saa midt i Færen
kom en Tojs te By,
ejstens uh i Væhren
haa hun lær aa sy.
Saaⁿ en halfin Sjatte,
nær Fasun hun satte
paa di gammel Hatte,
blew di lissom ny.

Alle Bysens Kaale
de faasto stras de,
der vaar Nøw aa haale,
saa holt di dem te.
Mads vaar edde taasse
aa læ de gaa fraa se,
Tojsen vil da aasse
gjæne ha Mas Sme.

Naa vaar ha hiⁿ ves, aa
de gik got en Ti,
saa kom Firaatres aa
Mas skul mæ i Kri'.
Knap vaar ha paa Dasken,
før hun snoj ham, Tasken,
saa fal Mas te Flasken
aa i Langoli.

Ha er, va vi kaller,
nem aa trække mæ,
ha haar døw vist aller
gjor i Kat Faatræ.
Men vil Nøwre blæⁿ se
i hans Værk, kaa hæⁿ se,
ha gik hen aa bræⁿ se
aa kom skjit astæ.

Hojr kun paa hans Vise,
hur ha kommer fram,
gi' ham Nøw aa spise
aa en lille Dram.

Der er dem, der trejr ham
aa vel hejlt senejr' ham,
lissesnaart di sejr ham.
men di skul ha Skam.

I, som er saa døjde,
I skul høwse paaw:
I haar Stein aa løjde,
som I maa gaa fraaw.
Næ, snak mildt op te ham,
haⁿjl en Bidde mæ ham
aa vær venle ve ham —
de kaa Mas faastaaw.

SOM FOLK Æ FLEJST

Saa laⁿ' Tij tebah, som je høwser,
før val je haa lær men Tabel
aa wøvt nok ku knobbe men Bøwser —
da haar je haw mit for mæ sjæl.
De waar æt Slaws Storhej, der drew mæj,
mø læⁿ'er som men Viⁿer ku bær.
De gjik, te a Kaddi ha rew mæj,
saa fald je aa slo mæ faardær.

For sejr I, aa bliw ommen Joren,
aa kriw, te vi mæjder aa gaaw;
aa smygge sæj mæ naa faaloren —
dæⁿ Kunst haar je aller faastaaw.

Aa tigge mi Ret! de faasto je
som Nøhw, der gjurs edde behøw!
Saaⁿ vaar je, men I kaa godt tro, je
æ bliw idejl kløwere nøw.

Saa vaar der dæⁿ Fajvurnhej' we mæj
— men de haar je aller faatraadt —
a baare di saaw naa mildt te mæj,
saa troh je dem gjæne for godt.
For Kunst aa saaⁿ Pjank haar je sværme,
men tøn^{ndt} mæ Begriw aa mæ Hæl! —
Je vill aller Nøwre faanærme,
Næ, je vaar kun væst mu mæ sjæl.

Va Ufalet blev?! Aa Gu bære,
de æ da saa nemt aa faastaaw:
Di Tosser, som aller kaa lære
aa skjøn paa der Gavn, maa faagaaw!
Va jalp de, je skældte aa pugge,
for, enne je sa^{n'} æhr je pew,
saa skul je kun lære aa bugge.
De kom aa omseer, men — de knew.

Aa saa æ der de aa eri^{n'}re,
— de vesste je edde dæ^{nga}ⁿ —
a Titusi mejr eller mi^{re}
gjør paaw for æt Sentner Faasta^{n'}.
Snak aller om Ewner aa Ville,
om Troskaw aa va de naa heer!
Næ Staawri ska nok bliw dæⁿ Lille,
aa vem bryr dem om, va ha seer.

Naa slir je men Tij som hun fall sæj,
mæ Storhejen æ de faabi.
Je aarber mæ va der betall sæj
aa holler mæj te de soli'.
Jo, Væhren haar alti' naa Bomme,
som Folk ska bliw staaeweje for!
Vi rokker dem aller en Tomme,
men, va blew der aw om saa vaar!

MASTRÆV

Je fek Brev faa aawde Dawsen
fraa i go aa gammel Kammeraat aa Ven.
Tak for de mi go Per Lavsens,
de vaar Nyt, aa naa ska Du faa Svaar igjen.
Vi æ imawt som vi alti plæer;
Fyllet de trivs, Du skul baare sej'!
Vi haar faat tesaawt aa pløet vur Læer
aa Potætterne æ ve aa staaaw i Rej'.

Her haar di naa faat for Ore,
de ku ju vær Løen, men de haar døw vær saw,
a di kaa edde spæⁿjs, di Store,
men om Somri seer vi naa Avisen aw.
Di Sjoffelister de æ naa værre,
va mejn Du døw a de ska bliv te?
Vos æ de Ejt, vem vi faar te Herre,
nær vi maa ha Løw aa plø aa saaw i Fre!

Vi haar alti haw saa role,
edde nøw a al de Ny haar naat herner,

vi haar vergen Søndesskole,
Skyforejni, Professor aa va de heer.
Pæⁿne vi fek, ku vi ligodt tælle,
va ska saa alle di Kunster te?
Kom der di Store en Brøk imælle,
de æ Nøw som — Herregu! læ dem om de.

Der æ rejtnok dem, der kaller
hejle Strækni heromkriⁿ dæⁿ doje E'en!
Framle vaar vi sawt nok aller,
men je ska bevise, her vaar Liv ileen:
Va seer du om a en gammel Kuⁿne,
som haa vær Enke en trej Aars Ti,
hun fik et Baan her i Marsi Muⁿne —
kaa I gjør æt bær hus Jer? de ga je vi'.

De sejr kjivsom u mæ Frosti,
baade Kuen aa Græs de tawer Daw for Daw.
Gu vej' — men! naa kommer Posti!
Ja saa haar je edde mejr aa ska ha saw.
Skriv mæ de Føste, aa — Doj aa Pine —
Se' mæj va Pris a Jer Smør æ i.
Hejls naa di Gamle aa hejls Kjestine,
aa saa vender vi Jer iⁿen dæⁿ travle Ti.

FYNSK FRIERI.

Las Pajsen aa Kuhnen i Snerperup By
Vaar naat aa bliw awlejs aa gamle,
Dær Gaawr vaar dæⁿ bæsste i Sønnet aa ny
aa døjde mæ Mønt haa di samle.

Naa ømle di om a di vil gaa fraawt
Aa slaa dem te Ro aa læ Kresten faawt.
Nær ha saa blev givt aa fek Gaawri
Skul Aaⁿne ha Pæⁿhne — faastaawr I.

Men Aaⁿne vaar mejr en villedde Tojs
Aa hun broj sej Pokker om Pæⁿhne,
Hun vaar naa gaa hen aa faat Lyst te i Flojs,
Som æjde kun va ha skul tjæne.
Aa de vaar krapejrle faa hun ku faaw
Vær Rimaaⁿs Søn, som hun pede paaw,
De sadde di Gamle i Klemme,
Men i Daw saa kom der i fremme.

Gudaw, Las Pajsen, naa æ de snaart nyt
Aa sej dej, Gudaw, hudan gaawr' æt?
Je kaa da sej, du æ edde faaknyt —
Las Pajsen ha rew sej i Haawret:
De æ sku skjit, Mas, aa saa de Vajr
Aa naa ska aa Viⁿen bliw staaweje dajr,
De riwr aa de rusker aa klemmer
Aa bryr mæj i alle min Lemmer.

Ja Braa aa Værk æ en Syhdom faa sej,
De haar je da sjæl faat aa mæрге.
Men de ve je slet edde rejne mæ mæj,
Som aller haa vær a di stærge.
Men va de æ's vaa, a je vi ha saw,
Je ær just kommen te Bys idaw,
Haar dutte en Ko aa kaa sælle,
Helst en, som staa for aa ska kælle.

De kaaⁿ vi edde, saa vidt som je tror,
Vi haar kun vur Tal i de hejle,
Men de maa du snagge om mæ vur Mor,
Faa hun staawr ju mejst faa di Dejle.
Men sæt dej ner, aa stop Piwen om, —
Aa baade „vur Mor“ aa Daawdren kom.
Aa Flaske aa Glas kom paa Boret
Aa gammel Las Pajsen tów Oret.

„De ær da aa et faafærdele Vajr,
Va ska dær bliv aw mæ dæⁿ Kolle!
Vi faawr val Sommer igaⁿ, men hunajr,
Aa Røwi, huden kaa ha holle?
Aa Kuen aa Græs sviⁿer rejneje hen,
De blivr faadær a dæⁿ evie Ræn.
Gu jælbe vi aarme Stakaale,
De tæjner slet edde saa faale.“

„Ja du maa nok see, a de Hejle æ Klur,
Aa vem ska vi faaw te aa tjæne?
De mejste vi avler faawr vur Kretur,
Aa va ska vi saa ha te Pæⁿne?
Vur Griseso vaar dær Uhæld ve,
— Hun fek kun 9, aa di 2 gik te, —
De lille vi haar aa kaa sælle
Ær baare et Smørtraj imælle.“

Aa saan gik Tien faa Mæⁿne mæ Snak
Ve Boret; da Kafen vaar draaken
Skub Mads si Stol teba aa saa Tak
Aa tów ædder Kjæbbi baj Klaaggen.

Men Kuⁿen hun rejste sæj fraa si Rok:
„Bliv siddeje, Mads! Du naawr' æt ju nok,
Saa ku de ju vær, der ku vaanke
I Puns imen Kjeli æ laange.“

„Ja Tak, de holler je aasse nok aw,
Je æ Guskeløw edde helle.
Men ligodt, je troer de ska vær sæj idaw,
For je haar saa mø aa bestelle.
Men da je veste, Jer Raase vaar go,
Saa tænde je, je ku ha kjevt en Ko.“
Naa ja, vi kaa sej, va vi tygges,
Saa tar vi æt Glas ves de lygges.

Saa fules di a, Las Pajsen aa Mads,
Di saaw paa Bedrevt aa Maskiner;
Aa de kjæⁿe di te, de viste sæj stras
Paa hejle der Snak aa der Miner.
Da Svin aa Klaade vaar føst vist fram,
Saa u i Tøwden te Faawr aa Lam,
Aa Krejet — de ku de nok taawle —
Blev mønstret fraa Hoe aa te Haawle.

Men Mads vaar snu aa naa saaw ha sit Snit,
Ha rømme sæj aa tøv sæj sammel:
„Du klaver Dæj øwr a Helbre æ skjidt
Aa a Du æ ve aa bliv gammel.
Men sikke Kretur — aa som altiⁿ staawr,
Vuherre bevaawr vos faa saaⁿ i Gaawr.
De vaar da en Skam, skul de komme
Blandt Fremme nær Din Tij æ omme.

De fal mej just iⁿ allerbæst som je sto,
Va tykkes du, om vi blev Svøwre?
Je haar i Søn, som du vej lissaa go
Aa strevsom aa segger som nøwre.
Ha haar to Bøen aa betaale te,
De æ æt Uhæld, men va gjø de?
Betaalni, se de ska je lojse,
Aa saa æ ha kvit mæ di Tojse.

Aa ska je see va je mejn, saa faastaawr
Je knap vem der vandt eller tawde,
For rejdenok, Diⁿ æ i umærget Gaawr,
Men miⁿ æ gehær aa faaawde.
Aa gir du saa i Klat Skjelljer te
— Je tænker vi ejnes val nok om de
Aa Hest aa en Ko mæ Din Pie,
Saa ku de ju aller halie.

Men naa blev der Hus! — „Næ holt, lille Mads,
Naa ska Du faa Læjkjev paa Haⁿlen,
De vaar val nok I tu Lømler tepas,
I glemte kun mej, de vaar Maⁿlen.
Du tro maaskej, je skul ta imo
Du boj paa men Daawder som paa en Ko.
Du tænde aa narre Las Pajsen,
Men der blev du sjæl ta ve Najsen.

Læ vær aa je haar desværre saa tit
Vær stolt a mit Hæl aa men Lygge,
Men Gu faaby, de skul komme saa vit,
A de skul men Unskaw besmygge.

Stawr Skam aa Ajre li hø't hus Dæj,
Saa ber je dæj baare aa bliv fraa mæj,
Næ føren Diⁿ Søn, saa la^{nt} heller
Dæⁿ faddeste Pjalt, som hun væller.“ — —

En Time ædder kom Kaali astæ,
Saasnaart di haa snakke mæ Aa^{ne}.
Da ha kom igen, vaar Fyri fuls mæ,
Aa naa ku de nemt læ sæj daa^{ne}.
Las Pajsen ha seer: „Ja mæ Gaawri aa de,
De dejl I som I æ Venner te.
Je tænker I ejnes mæ Kresten,
Vuherre vær mæ Jer forresten.“

Aa Aa^{ne} blev giwt mæ ham, hun vil ha,
Aa Kresten ga Awkald paa „Slottet“.
Naa kaa du sæl tænke, om hun blev gla,
Las Pajsen haar aller faatraat'æt.
Naa gir han sæj aller mejr i si Læ^{n'};
Ha vugger aa ranker mæ Aa^{nes} Dræ^{n'}:
Ju værre ju bær mæ Spetakler! —
Jo Kjærlihej kaa gjør Mirakler!

DI VØW TIER!

Di gir dem gusjammerle nøw heromkri^{nj},
di Rij snaart mejr isom Staawri;
snaart lissom di æjde iⁿ Verdens Ti^{nj}
aa vaar li ve aa spille fraa Gaawri.
Je tror naa, de Mejste æ uen Gru^{n'},
men Dejne røwer i Daa^{ens} Mu^{n'}:

„Faddekassen haar inen Bu'
aa Skadder aa Byrder æ slemme;
Pæ^h haar vi edde aa Pæ^h ska der te,
Vuherre faastaawr æt aa edde je,
je mejn de kaa slæt edde stemme.

Forhen haar je hojr a di Gamle haar saw,
da haar di haw vøwere Tier.
Va mun de da eenle kaa komme aw
a di klawer fraa alle Sier?
Je haar naa mi een Mejni om de,
men de æ kun nøy je haar tænt mæ te,
men ku der døw edde vær Rimlehej ve
— da Tierne vaar værre i vore —
a Buni ku sjæl ha naa Skjyl deri,
faa de ha haar edde past paaw i Ti
aa gjæne ve læjne di Store.

Ja fornemt aa fint aa gromt ska de vær
hus Folk her paa Laa^{et} nøywomstune,
i Sprøy aa i Lewmaaw aa hejle der Fær
skjiller vidde i Grew fraa i Bune.
Som nøywe Hæskaw di kommer astæ,
siggen Hæste aa Vøyne di mojer her mæ
aa klajer dem gjør di som alle Faatræ
aa saa ida vi kløyhnge.
Aa Sælskaw aa Baler aa Staas ska di te —.
Je mejn kun, saa læ^h di haar Raaw te al de,
æ Buni vest edde aa ø^hngæ.

De gaawr val faa vos, men je gruer faa dem,
der fyl ædder, faa dem æ der Faare;

slaar Tierne om, saa Gu jælbe kun vem
der vergen kaa sli æller spaare.

Vi Gamle vi taer æt ju som vi kaa faawt,
de bliwr val nok kræⁿ, nøw da vi æ vun fraawt,
men vi kaa døw høwse dæⁿ Ti de waar smaawt,
aa da vaar de drø't faa vur Bune!
Men Gu ska vi de blev værre dæⁿ Daw,
di Tier skul komme, vi Gamle haar haw,
som di æ fydt op nøwomstune.

Forhen skul Sønni, saa snart ha blev te,
skær Haggelse, tæske aa grewde;
naa haar vi Maskjiner aa Folk te de,
faa æ's blev de vest faa villedde.
Saa leer vi te va vi edde kaa naaw,
der æ ju døw Aarbesfolk nok aa faaw,
aa saa imen saa kaa Sønni gaaw
saa jawnt mæ de Pæne aa Lajde;
saaⁿ brywer di Flejste aa de hør sæj te,
de kommer naturlewis edde mæj ve,
men tygges I, de æ de Rajde.

Saa snart ha saa blev om ve en Snes Aawr
aa faastaawr aa daaⁿse aa drekke,
saa bliwr ha sat hen paa i støre Gaawr
aa lære naa finere Skjekke.

Der faar ha saa lær aa læ Skjægi staaw
aa snakke naa stort aa slaa fornemme paaw
aa mø, som vi Aaⁿre kaa edde faastaaw,
men nok ska vise sæj sien;
je tror i men Domhej' a der ku ha vær
naa Aaⁿt ha haa hav bær aw aa lær,
som Buni igaⁿ i Tien.

Aa Pierne! Før skul di u aa stroj Møj
aa mæ i Maark aa paa Moser!
Di helle Daw skul di sy paa der Tøj
aa labbe der gammel Hoser.
De ku I ju prew aa by dem nów,
næ Tak! de haar di dów edde behów
aa de skal aa vaawre en Tur inów
te de æ di aasse faa fine;
naa ve di kun sidde paa Støwen te Staas
aa sy aa brudejre aa saaⁿ naa Fjaas,
de skul sku bliw Løen, vaar de mine!

I gammel Daw skul Pierne stræws
om Vindri mæ Line aa Olle,
di kaare aa spant aa gjur tevæws,
aa saa fek vi Tøj der ku holle.
Vi taer i Butikken va vi træⁿer te
— de æ ju val edde saa got som de
vi læmbe sjæl, men nemt aa gaa te,
aa vur Kviⁿfolk kaa judde faa Stune —
Saa kjewer vi Klajerne næ di æ sy,
di vaawr men di kaaⁿ’ saa faawr vi naa ny,
men passer saa de faa i Bune!?

Næ de æ sku Søⁿj faa vur Bunestaⁿj,
je tykkes de æ da saa skamle,
vur Sønner aa Døtre, som dów igaⁿj
ska gaaw i Stæt faa vi Gamle
dem fojer vi op te naa sælle Faawr,
der iⁿen Verdens Tiⁿj faastaawr
aa som umule kaa lev i i Gaawr,
faade di blev edde holt te æt.

Dæⁿ Finhej aa Fornemhej æ vur Faatræ,
vi Gamles, men mejst dōw di Øⁿjres mæ,
men va æ der val aa gjør ve æt?

Ja de æ æt Spørsmal aa svaawre paa de
— derom maa vi nemt ku bliw ejni —
de ska der naa Kløwere te isom je,
men I ska dōw hojre mi Mejni:
Oplær di Aaⁿw te i hejle der Fæer
aa ajre der Staⁿj — for de æ hun vær,
aa ajre Vuherre aa Kaaⁿwi aa lær
dem aa aarbe aa lew som i Bune.
Aa saa ve je sædde om va de ska vær
a Tierne, om aasse di før haar vær bæer,
slæt edde inōw æ saa une.

Formindsket Billede fra Skillingsvisen
„De daarlige Tider“.

FORKLARING TIL DIALEKTDIGTENE

Teksten. Digtene „Kaa du ti mæ æt?“ (I), „I Stabeser“ (II), „Som Folk æ flejst“ (III), „Di vøw Tier“ (IV) og „Fynsk Frieri“ (V) indtil Vers 8 er nedskrevet af Lars Clausen selv, hvorimod „Mastræv“ (IV) og Resten af „Fynsk Frieri“ er nedskrevet af Digterens Søn Bent, da denne var en 12--13 Aar gammel. Medens Dialektrætskrivningen i de af L. Cl. nedskrevne Digte bortset fra enkelte Ord er sikkert og heldigt gennemført, kan det samme ikke siges om Bogstaveringen i de af Sønnen indførte Digte. Her er på flere Punkter større Vilkaarlighed i Brugen af Bogstaverne, og man har ment det rigtigst her i Udgaven at gennemføre Lars Clausens egne Principper også for disse Digte.

Således skriver L. Cl. næsten altid Tvelydene [au, åu, øu] aw, aaw, øw; hvor denne Skrivebrug er fraveget — Sønnen skriver f. Eks. auv, au, av o. l. — er der rettet i Teksten, uden at det på det enkelte Sted er nærmere angivet.

Det samme gælder Nutidsformen af Værbet være — „er“, der allevegne er rettet til — æ — i Overensstemmelse med L. Cl.s Skrivebrug, og Præpositionen og Forstavelsen „for (—)“, der overalt i tryksvag Stilling er rettet til — faa — .

Både Fader og Søn bruger nu og da en Apostrof, som imidlertid de forskellige Steder betegner meget forskellige Ting: Udeladelse af et stumt Bogstav (f. Eks. d), Vokallængde, Stød eller Nasalering. Brugen er ganske uden System og tit forvirrende. I Teksten er Tegnet uden nærmere Angivelse slettet, undtagen hvor det betegner Stød, ligesom det er indsat enkelte Steder (i Ordene: hø't, drø't, kaa'n, sej', Rej', Læ'n og Dræ'n') for at lette Forståelsen af Ord, hvis Form er meget forskellig fra Skriftssprogets.

Nasalering betegner Lars Clausen næsten aldrig, og dette er den eneste væsentlige Mangel ved hans Lydgengivelse (som ovenfor nævnt kan en Apostof et Par Steder forstås som Nasaltegn). En Skrivemåde som — mire — = mindre bliver uforståelig for Læsere, der ikke er fortrolig med Vestfynsk, og at — Halen — betyder Handelen kan selv en Vestfynbo studse over.

Man har derfor i Teksten som Betegnelse for, at en Vokal er nasaleret, indsat et ⁿ bagved Vokaltegnet. (Altså: miⁿre, Haⁿlen).

Teksten er på de ovenfor omtalte Normaliseringer nær en nøjagtig Gengivelse af Manuskriptet i alle Henseender, når undtages, at rene Fejl (især i de af Sønnen nedskrevne Digte) er rettet.

Således i

I, V. 3	— de billeste —	har	Manuskriptet	— di billeste —
	5 — Maa ⁿ —	”	”	— Maad —
VI, V. 1	— sej’ —	”	”	— seje —
	— Rej’ —	”	”	— Reje —
	- 2 — seer —	”	”	— ser —
	- 4 — ” —	”	”	— ” —
	- 5 — vej’ —	”	”	— veje —
	— Doj —	”	”	— Døjd —
V, V. 11	— Vuherre —	”	”	— Vorherre —
	- 12 — vej —	”	”	— vej d —
	— æt —	”	”	— et —
	— lojse, Tojse —	”	”	— løjse, Tøjse —
	Stregen over ø ^{et} i Tøjse er tydeligt tilsat senere.			
V. 14	— boj —	har	Manuskriptet	— bøj d —
	- 15 — Gu —	”	”	— Gud —
	- 16 — Pajsen —	”	”	— Pajsen —
	— I —	”	”	— i —
	— Vuherre —	”	”	— Vorherre —
	- 17 — gla —	”	”	— glad —
	— faatraat’æt —	”	”	— fortraattæt —
	— Kjærlihej —	”	”	— Kjærlighed —
	— kaa —	”	”	— haa —
VI, V. 1	— Gru ⁿ , Mu ⁿ , Bu ⁿ —	”	”	— Grue’, Mue’, Bue’

Lars Clausens Dialekterskrivning.

I de vigtigste Ord (de Ord, der står i trykstærk Stilling) er Vokalbetegnelsen meget nøjagtig. Ordet udtales næsten altid med den Vokal, der angives. Saaledes f. Eks. V, V. 6 holle (= holde) udtales med o-Lyd, ikke med å-Lyd som i Rigsmål. De tryksvage Ord er skrevet i Overensstemmelse med alm. Retskrivning og udtales også i Almindelighed som i Rigsdansk.

Et Tegn har L. Cl. manglet: Tegnet for det dybe a (i Rigsmålets — grave, Karm —). Han bruger til Betegnelse af denne Lyd det almindelige a; V, V. 8 — saa Tak — og VI, V. 8 — kaare — (= „sagde Tak“ og „kartede“) har han brugt — aa — i Bevidstheden om, at det ikke var den normale a-Lyd, han udtalte.

Særlig Interesse har Betegnelsen af de vestfynske Tvelyd; disse Tvelyd er jo det, der gør Vestfynsk mest fremmedartet og vanskeligt forståeligt for rigsmålstalende.

- ej — skrives for Skriftsprogets *e*: Mejni (Mening), mejst (mest), flejst (flest), sej' (se), vej' (ved), maaskjei (måske), ejni (enig), Dejl (Del), hejl (hel), Ejn, Ejt (een, eet), Stejn (Sten), jæ mejn (jeg mener), Endelsen -hej (-hed) o. a.
for Skriftsprogets *æ*: Krejet (Kræet), Bejst (Bæst) o. a.
for Skriftsprogets *i*: hejls (hils).
- aj — skrives for Skriftsprogets *æ*: sajr (sær), Najse (Næse), Fajvurnhej (Fævornhed), hunajr (hvornær *ɔ*: hvornår), Klajerne (Klæderne), grajr (græder), Ajre (Ære), Smørtraj (Smørtræ), najr (nær), Lajr (Læder) o. a.
for Skriftsprogets *e* (*æ*): hajr, dajr og lajde (her, der og lette).
for Skriftsprogets *ej*: Vajr (Vejr). I VI, V. 5 — Rajde — (rigtige) er — aj — Fejl for — ej — (jfr. II, V. 3 — rejde —).
- oj — skrives for Skriftsprogets *ø*: Tojs (Tøs), klojr (klør), broj (brød), hojre (høre), lojse (løse), stroj (strø), Mojer (Møder), doje (døde), boj (bød), fojer (føder).
- aaw — skrives for Skriftsprogets *å* (*aa*): gaawr (går),

Aawr (År), saaw (så), staaeweje (stående), tesaawt (tilsået), naawr (når), smaawt (småt).
 for Skriftsprogets *a*: Haawle (Hale), vaawre (vare),
 svaawre (svare), Daawder (Datter) og
 for Skriftsprogets *o*: Staawri (Stodderen).

Desuden er:

- æj — tit Betegnelse for Skriftsprogets *ig, id, eg, æg*: læjne (ligne), mæj, dæj (mig, dig), Læjkjev (Lidkøb), tæjner (tegner), mæjder (mægter). Undertiden skrives dog — ej — i disse Forbindelser; således rejde (rigtig) og nejde (nægte).
- øw — Betegnelse for Skriftsprogets *ov, og*: behøw (Behov), derøwre (derovre), Guskeløw (Gudskelov), Nøwre (Nogle *o*: Nogle), Svøwre (Svogre), døw (dog), kløwre (klogere), Søwn (Sogn), Vøwn (Vogn) o. a.
 for Skriftsprogets *u, ug, uk*: Støwen (Stuen), Røwi (Rugen), Bøwser (Bukser), nøw (nu), høwser (hugsker, egl. hugser). Bruges også i enkelte andre Tilfælde, f. Eks. for *of* i Tøwden (Toften) og *åb* i røwer (råber).

Næselydene. Som ovenfor omtalt angiver et ⁿ, at den Vokal, det står bagved, er nasaleret (udtales med Luftstrømmen gående ud gennem både Mund og Næse).

Vokalerne nasaleres i n-Forbindelser, og n'et kan i Udtalen helt forsvinde; undertiden høres det dog, særlig i Forbindelsen *ng*. I de Tilfælde, hvor n høres (*o*: skrives af L. Cl.), betegnes Nasaleringen kun, når Vokalen er lang. Således laⁿt (langt), grøⁿne (grønne), tønⁿdt (tyndt), kløⁿhnge (klynke), øⁿhnge (ynke), saaⁿ (sådan), hinaaⁿ (hinanden), Kuⁿnen (Konen), Muⁿne (Måned), Aaⁿne (Ane) — alle udtalt med lang Vokal.

I de Ord, hvor n er tabt i Udtalen (*o*: hvor L. Cl. intet skriver), kan man i Almindelighed få Ordets Skriftsprogsform frem ved i Stedet for ⁿ at sætte *nd* el. *ng*. Således *nd* i følgende Tilfælde: Faastaⁿ (Forstand), Haⁿlen (Handelen), Staⁿ(j) (Stand), haⁿjl (handl, Bydemåde), Haⁿjtejri (Hånd-

tering), hiⁿ (hende), eriⁿre (erindre), miⁿre (mindre) Viⁿen (Vinden), iⁿ (ind), Muⁿ (Mund), Buⁿ (Bund), Gruⁿ (Grund), kuⁿ (kunde), blæⁿ (blande), bræⁿ (brænde), hæⁿ (hænde), Mæⁿne (Mændene), Læⁿ (Lænd), Søⁿj (Synd), Maaⁿ (Mand), Aaⁿre (andre), Laaⁿet (Landet), daaⁿse (danse); men *ng* i disse Ord: laⁿ (lang), saⁿ (sang), dæⁿgaⁿ (den Gang), Maⁿlen (Mangelen), hiⁿer (hænger), Viⁿer (Vinger), heromkriⁿ (heromkring), altiⁿ (alting), Pæⁿ (Penge), læⁿr (længer), Dræⁿ (Dreng), træⁿer (trænger), søⁿh (syng), Øⁿjres (yngres), Aaⁿvkaalsti (Ungkarletid), Kaaⁿwi (Kongen).

Af Konsonanterne mangler altid *d*. L. Cl. skriver: gla, Gu, sli^r (slider), heer (hedder), broj (brød), Mojer (Møder), Ti, Tij (Tid), sien (siden), Lajr (Læder).

Skriftsprogets *g* og *j* efter *e* og *ø* tabes.

ej: se (sej), plæer (plejer), leer (lejer), Stabeser (Stabejs) o. a. *eg*: eenle (egentlig), Een (Egn), pede (pegte), Ræn (Regn) o. a. *øj*: hø^t (højt), drø^t (drøjt), pløet (pløjet) o. a. *øg*: Døen (Døgn), Løen (Løgn) o. a.

Skriftsprogets *b*, *f*, *g* skrives tit — *w*, *v* —. *b*: strevsom (stræbsom), stræws (stræbes), kjeve (købe), Piwen (Piben), Læjkjev (Lidkjøb), Troskaw (Troskab); *f*: Bedrevt (Bedrift), givt (gift), aw (af); *g*: klaver (klager), Daw (Dag), faaawde (foragte). Foran Fortungevokal bliver *g* dog til — *j* —: mæj, dæj (mig, dig), rejde (rigtig), mæjder (mægter).

Vokallængde betegnes undertiden ved et efter Vokalen indskudt — *h* — eller ved Dobbeltskrivning af Vokalen. Det første er Tilfældet i seh = sige (oftere see, seer), vih = vilde (oftere vil, vill, hvor *l* er stumt), Pæⁿh = Penge, Nøhw (oftere Nøw); det andet i eenle (egentlig), leer (lejer). Som oftest er Længden dog uden særlig Betegnelse.

Stød (Stemmebåndslukke) betegnes, som ovenfor nævnt, undertiden ved en Apostrof ('). Således i E'en (Egn), sej' (se), Rej' (Red *o*: Række), gaawr'æt (går det), heromkriⁿ (heromkring), Haⁿlen (Handelen), hø^t (højt), drø^t (drøjt). Som oftest er Stød dog ikke betegnet.

Noter til Teksten.

Stadig forekommende er følgende Ord: aa (og), edde (ikke; sammentrækkes til — dde — i Forbindelserne — kadde, dudde — = kan ikke, du ikke, o. lign.), ha (han) i (en, Kendeord i Hankøn), kaa (kan; i trykstærk Stilling kaaⁿ), læ (lade), naa (nu; i trykstærk Stilling nōw), nær (når), saaⁿ (sådan), sjæl (selv), val (vel).

I. „Kaa du ti mæ æt?“

V. 1: Nōwre („Nogre“, gammel Form = nogle), hudan (hvordan), Pōvl aa Pajr (Povl og Per), Higja (Forundringsudråb, omtrent = „Gud bevare os!“). V. 2: tjen (tjener; — er — tabes undertiden i Nutid, sml. — je mejn —), hiⁿer (hænger), hiⁿ (hende), javt hen (jaget væk), Tojsen æ stiw (Tōsen står fast paa sin Ret), vih (vilde). V. 3: villeste (dygtigste, fremmeligste), Besætni (må betyde Tjenestefolk og ikke som almindelig Dyrholdet), saw aw (sagt op), iⁿen (ingen), *gir haw (gider have), Aast saa see som æt Lajr (Ost så sej som et Stykke Læder). V. 4: vrot (rodet el. ravet rundt i Fuldskab), seh (sige), skryl (o: „skryler“, klager sig højrrøstet). V. 5: Kuⁿhnen sidder aa grajr (Konen sidder og græder). V. 6: Plōws (Enten et Tilnavn, eller en Skrivefejl for Pōwls = Povls), mø (meget), som alle Faatræ („som bare Pokker“). V. 7: ærger (ærgrer), faadær (fordærvet), saa rejt aa saa godt (det hele betyder „godt“).

II. „I Stabeser“ (En Stabejs).

Til dette Digt har man fra Lars Clausens egen Hånd Forklaringer til flere af de deri forekommende Udtryk. Disse findes i et Brev, der sammen med Digtet sendtes til Optagelse i „Middelfart Avis“ i 1891. (Det er velvilligst overladt Udgifterne af Kordegn Jørg. P. Jørgensen, Middelfart.) Brevet meddeles her i Uddrag.

V. 1: „u i Krōwi = ude i Krogen. iⁿj te Skōwi = ind til Skoven. Mas Sme = Mads Smed. spingelejri = spekulerer i. Haⁿtejri = Haandtering. V. 3: som ida vel nejde = som endda vil nægte. rejde = rigtig, rigtig klog. V. 4: Aaⁿvkaalsti = Ungkarletid. Baldomme =

Barndom. — „ha gik i Baldomme“; Trykket lægges paa den midterste Stavelse, og det, at gaa i Baldomme, er egentlig at gaa i Tanker, at glemme hvad man gaar efter; men det kan ogsaa forstaas ved „at gaa fra Samlingen“, at „gaa og tosse om“ o. s. v. — *V. 5:* Sjøw i Kroi = Sjøv paa Kroen. læjde = rede, parat. fösste Maaⁿ paa Loi = første Mand paa Loen. Tile eller sile = Tidlig eller silde. Aarbe eller Gjile = Arbejde eller Gilde. aller Nøwre kjile paaw saa tro som Mas = aldrig Nogen kilede paa saa tro som Mads. *V. 6:* ejstens uh i Væhren = etsteds ude i Verden. *V. 7:* Der vaar Nøw aa haale = Der var noget at hale (en Talemaade). *V. 8:* Naa vaar han hiⁿ ves, aa de gik got en Ti, saa kom Firaatres aa Mas skul mæ i Kri = Nu var han hende vis, og det gik godt en Tid, saa kom Fireogtrede, og Mads skulde med i Krig. — Langoli, gaa i Langoli (Trykket paa forreste Stavelse) skulde man tro kom af Melankoli; maaske og maaske ikke, men i Vestfynsk har det en meget mere omfattende Betydning: Er noget gaaet i Stykker, er et Uhr gaaet istaa eller i Ulempe, er et Led brudt itu, en Træsko knust, det er Altsammen „gaaet i Langoli“. Naar det gælder om et Menneske, at han „gaar i Langoli“, saa er Meningen nærmest den, at der er gaaet noget i Stykker for ham, at han ikke mér er sig selv, at han er falden sammen og har opgivet sig selv, anderledes kan det ikke forklares. *V. 9:* Men vil Nøwre blæⁿ se i hans Værk, kaa hæⁿ·se, ha gik hen aa bræⁿ se aa kom skjit astæ = Men vil Nogen blande sig i hans Værk, kan hænde sig, han gik hen og brændte sig og kom skidt af Sted. *V. 10:* gi' ham Nøw aa spise = giv ham noget at spise. trejr ham = turrer ham, ærgrer ham. senejr' ham = generer ham.“ *V. 11:* løjde (løfte), snak mildt op te ham (tiltal ham venligt, muntert), en Bidde (en Smule).

III. „Som Folk æ flejst“.

- V. 1:* vøwt (dårligt, knap). *V. 2:* aa bliw ommen Joren (på Jorden), idejl (en Del). *V. 3:* mæ Begriw aa mæ Hæl (med Begreb og med Held). *V. 4:* aa skjøn paa

(at skønne på), pugge (pukkede på min Ret), enne — æhr (enten — eller), omseer (omsider). *V. 5*: heer (heder), Staawri (Stodderen). *V. 6*: Naa slir je men Tij (nu slider jeg min Tid, $\circ$: bruger), staaweje (stående), va blew der aw (hvad blev der af (det) $\circ$: hvad skulde det blive til).

IV. „Mastræv“.

- V. 1*: faa aawde Dawsen (for 8 Dage siden), vi æ imawt (vi er raske, ved godt Helbred), Læer (to eller flere År gamle Græsmarker), Potætterne (Kartoflerne) staaw i Rej' (stå i Red $\circ$: Række). *V. 2*: va mejn du dōw (hvad mener du dog), Vos æ de Ejt (os er det ligemeget). *V. 4*: sawt nok aller (sagtens nok aldrig), ileen (alligevel), i Marsi Muⁿne (i Marts Måned). *V. 5*: kjivsom (kedsomt $\circ$: kedeligt, dårligt), Kuen (Korn).

V. „Fynsk Frieri“.

- V. 1*: awlejs (aflægs), aa ny (fra ny), ømle (ymte), fraawt (fra det), faawt (få det). *V. 2*: villewte (vidtløftig; et på Fyn meget brugt Ord med mange Nuancer i Betydningen. Her nærmest, „som man har Bryderier med“, „som er selvrådig“, jfr. „De vōw Tier“, *V. 5*), i Flojs (en Fløs $\circ$: en ung Fyr. Det er ikke brugt i nedsættende Betydning), i fremme (en fremmed). *V. 4*: Braa aa Værk $\circ$: Gigt), æ's (ellers), kælle (kælve). *V. 5*: vur (vort), Daawdren (Datteren). *V. 6*: Kolle (Kulde), hunajr (hvornær $\circ$: hvornår), Røwi (Rugen), rejneje hen (rent hen), Stakaale (Stakler. Ordet har Hovedtryk på 2. Stavelse; egl. Stavkarle), faale (farlig; underforstået „godt“). *V. 7*: Klur (Kludder), gik te (døde), De lille (det lidt). *V. 8*: Aa tōw ædder Kjæbbi baj Klaaggen (rakte efter Stokken bagved Uret), imen Kjeli æ laange (imedens Kedelen er lunken $\circ$: Vandet (til Punch) er varmt). *V. 9*: je troer de ska vær sæj idaw (jeg tror ikke, det skal være i Dag), Raase (Race), tænde (tænkte), tygges (synes). *V. 10*: fules di a (fulgtes de ad), Klaade (Plage, unge Heste), Tōwten (Toften), Krejet (Kræet $\circ$: Kreaturerne), Haawle (Hale). *V. 12*: to Bøen aa betaale te (to — uægte — Børn at betale til). *V. 13*: Men miⁿ æ gehær (men min er ikke heller),

Skjelljer (Skillinger), saa ku de jo aller halie (så kunde det jo aldrig passe bedre). *V. 15:* Læ vær aa je (lad være, at jeg). *V. 16:* Kaali (Karlen), daaⁿne (danne o: ordne), dejl (deler). *V. 17:* faatraat' æt (fortruet det), ranker (rider Ranke).

VI. „Di vøw Tier“.

- V. 1:* isom (endsom), spille fraa Gaawri (en Kontaminationsform af „at spille Fallit“ og „gå fra Gården“), men Dejne røwer i Daaⁿens Muⁿ (men den ene råber i den andens Mund o: de råber i Munden på hverandre), Faddekassen (Fattigkassen). *V. 2:* vøwere (dårligere), eenle egentlig), Mejni (Mening), tænt (tænkt), vær Rimlehej ve (være Rimelighed i), i vore (end vore), past paaw i Ti (passede på i Tide). *V. 3:* grømt (grumt o: grumme stort, fint), Laaⁿet (Landet), som alle Faatræ (se I, *V. 6*), ida (endda). *V. 4:* der fyl ædder (der følger efter), de bliwr val nok kræⁿn (o: bagvendt, uvant). *V. 5:* grewde (grøfte), villewde (omstændeligt, jfr. *V. 2*), æ's (ellers), Lajde (lette), bryver (bruger), Rajde (rigtige). *V. 6:* daaⁿse (danse), Skægi (Skægget), fornemme (fornemt), igaⁿ (engang). *V. 7:* der Tøj (deres Tøj), prew (prøve), brudejre (brodere). *V. 8:* stræws (skynde sig), Line aa Olle (Linned og uldent), kaare (kartede), gjur tevæws (gjorde til Vævs o: færdig til Vævning), læmbe (lavede, forfærdigede), faa Stune (få Tid), næ di æ sy (når de er syet), de vaawr men di kaaⁿ (de varer mens de kan o: så længe de kan), naa ny (nogle nye). *V. 9:* sælle Faawr sølle Får). *V. 10:* Aaⁿw (Unge), Kaaⁿwi (Kongen), sædde om (vædde — med jer — om), une (onde).

Poul Andersen.

INDHOLD

Olaf Skov: Lars Clausen og hans Digte . . .	5
VISER OG VERS	23
Barndomsdrømme*	25
Min Mærkningstime*	27
I Storm	29
Forstaar du — — ?*	30
Til min Væv*	31
AARETS OG DØGNETS TIDER	33
Det er Vaar*	35
Vaarsang	36
Foraaret	37
*Sommer i Danmark	38
Efteraar	39
Mod Jul*	40
Nytaarsaften	40
Nytaarssang*	41
Morgen*	42
Aften	43
BLANDEDE DIGTE	45
Døden gør alle lige*	47
Den gamle Eg*	50
Nordens Helteaand!	52
Nytaarsønske* (Af Willemoes)	52
Barnets Jul	52
Nordlyset	55
Et Gækkebrev	57
Guldbryllupssang	59
Leve Smiger	60
Middagsro	62
Auktion*	64
DIALEKTDIGTE	67
Kaa du ti mæ et?*	69
I Stabeser*	71
Som Folk æ flejst*	74
Mastræv*	76
Fynsk Frieri	77
De vøv Tier*.	82
Poul Andersen: Forklaring til Dialektdigtene .	87

